

Pred slovenskim kulturnim praznikom v kranjski občini

Slovenski kulturni praznik v Kranju vsako leto še posebno počastimo, saj je to obletnica Prešernovega smrtnega dne, ki ga je pesnik moral dočakati prav v našem mestu. Tu imamo tudi njegov grob, najdragocenejši, kar hrani kranjska zemlja.

Tako se čutimo nekako dolžne, da slovenski kulturni praznik ne omejimo le na en sam dan, pač pa praviloma na ves teden ali še dlje.

V tem obdobju je vsako leto zlasti v Kranju samem pa tudi v vaseh obsežne kranjske občine, od Jezerskega v gorah pa vse do Zabnice na Sorškem polju, cela vrsta kulturnih manifestacij z glasbenega, likovnega in dramskega področja.

Letošnje slovesnosti se bodo začele že 4., končale pa šele 19. februarja.

Tako se bodo v tem času na odru Prešernovega gledališča predstavile dramske hiše SNG iz Ljubljane, SLG iz Celja, MG iz Ljubljane, SNG iz Maribora, SNG iz Trsta in SNG iz Nove Gorice. Zaigrala pa bo tudi domača dramska družina pri PG in sicer Partljičevo delo Tolmun in kamen.

Likovniki iz Prekmurja bodo v galeriji Mestne hiše pripravili slikarsko razstavo.

V galeriji Prešernove smrtni hiše bo razstava slovenskih reprodukcijških ponatisov; hkrati pa bo tudi tiskovna konferenca ob izidu faksimilirane prve izdaje Poezije iz leta 1847.

V okviru slovesnosti za obletnico pesnikovega smrtnega dne bosta prirejena tudi dva koncerta. Prvi bo v počastitev 40-letnice umetniškega dela skladatelja Petra Liparja, drugi pa v počastitev 60-letnice dirigenta Eda Ošabnika. Prvi koncert bo obsegal instrumentalne in vokalne solistične skladbe, drugi pa zborovske kompozicije.

Posebnost letošnjih Prešernovih slovesnosti je gotovo pritegnitev podeželja v te kulturne manifestacije.

Tako bodo Beljani izpod Storžiča priredili na predvečer pesnikovega smrtnega dne v renesančni dvorani stare Mestne hiše v Kranju recital Prijazna smrt, predolgo se ne mudi...

Slovesnosti v čast pesnikovega spomina bodo pod naslovom Prešernovega večera priredila prosvetna društva Svobode in kulturni aktivisti še v naslednjih krajih kranjske občine: v Goričah, na Primskem, v Preddvoru, v Senčurju, na Jezerskem, na Kokrici, v Cerkljah in v Predosljah.

Na sredvečer pesnikovega smrtnega dne, t. j. 7. februarja, bo ob Prešernovem grobu zagorela plamenica, moški pevski zbor France Prešeren pa bo zapel nekaj Prešernovih pesmi. Kulturne ustanove, zavodi in šole bodo h grobu položile vence in šopke, otroci pa bodo prižgali svečice.

Kot doslej vsako leto, ne le na grobu, v katerem spi Prešernovo neiztrohnjeno srce, pač pa tudi na grobu pesnikove hčerke Ernestine in na grobu Prešernovega pesniškega tovariša Simona Jenka.

Tako bo Kranj tudi letos dostojno počastil spomin pesnika nesmrtnih Poezije.

Ker bomo podrobni program letošnjih Prešernovih slovesnosti, ki se bodo na področju kranjske občine vrstile še ves prihodnji teden in še dlje, kar do 19. t. m., objavili v sobotnem Glasu, opozarjamo danes le na prireditve, ki bodo že v tem tednu:

4. februar, petek, ob 18. uri: otvoritev RAZSTAVE SLOVENSkih REPRODUKCIJSKIH PONATISOV (Osrednja knjižnica Kranj in Cankarjeva založba Ljubljana) v spodnjih prostorih Prešernove hiše (Prešernova ulica 7);

ob 18.30: otvoritev RAZSTAVE PODODBORA DRUŠTVA SLOVENSkih LIKOVNIH UMETNIKOV MURSKA SOBOTA v spodnjih prostorih Mestne hiše (Titov trg 4);

ob 19. uri: KONCERT SKLADBE PETRA LIPARJA OB 40-LETNICI NJEGOVEGA UMETNISKEGA DELA v renesančni dvorani Mestne hiše (Titov trg 4, prvo nadstropje);

5. februar, sobota, ob 19. uri: PREŠERNOV VEČER v mali dvorani zadrugne doma; priredi DPD Svoboda, Primskovo;

6. februar, nedelja, ob 15. uri: PREŠERNOVA SLOVESNOST v zadrugnem domu v Goričah;

ob 16. uri: KONCERT PEVSKEGA ZBORAZ BELE v vleiki dvorani kulturne doma v Preddvoru;

ob 18. uri: KONCERT PEVSKEGA ZBORAZ KUD KOKRICA, združen z recitalom PRIJAZNA SMRT, PREDOLGO SE NE MUDI, ki ga izvajata kulturni aktiviz Bele.

Prepričani smo, da se bo občinstvo tako v Kranju kot v vaseh, kjer bodo Prešernove slovesnosti, v častnem številu odzvalo povabilu prirediteljev.

c.z.

Zdravko Krvina član predsedstva SRS

Na včerajšnji skupščini delegatov slovenskih občin so bile med drugim na dnevnem redu tudi volitve člana predsedstva SRS.

Delegati so izbrali med dvema kandidatom, ki so jih predlagale občinske

kandidacijske konference: Zdravko Krvino, predsednikom skupščine občine Skofja Loka in Romanom Ogrinom, predsednikom TIS iz Trebnjega. Z večino glasov je bil izvoljen Zdravko Krvina.

L. B.

5. STRAN:

Res cenejše zavarovanje živine?

Odgovarja dipl. vet. Hribar Martin

9. STRAN:

Ludvik je bil pilot 20 let

Po nesreči Jatovega letala, ki je strmoglavilo nad Češkoslovaško

10. STRAN:

Vesoljska trojka navdušena nad Gorenjsko

16. STRAN:

Trmoglavost se ne izplača

Vihar v kozarcu vode ali kako je deset (starih) tisočakov razburkalo Podbrezje

JESENICE

● V okvirnem programu 3-letnega družbenega izobraževanja mladih pri občinski konferenci ZMS Jesenice predvidevajo, da bodo posvetili največ pozornosti vzgoji mladih v obliki mladinskih ur, šol za življenje, predavanj. Njihov program obsega tudi idejno politično izobraževanje v obliki seminarjev, političnih šol, posvetov, brošur in informacij. Mlade bodo pripravljali za življenje in jim nudili primerno izobrazbo z estetsko vzgojo, politično vzgojo in mednarodno vzgojo.

● Pri tovarniški konferenci Železarne Jesenice deluje tudi kulturna komisija. Lani so organizirali precej kulturnih prireditev, a so ob koncu leta ugotovili, da se mladi delavci v Železarni Jesenice še premalo udeležujejo na kulturnem področju. Najbolj množično so se mladi železarji udeležili le raznih večjih prireditev, pri manjših, a prav tako pomembnih kulturnih akcijah pa so premalo sodelovali. D. S.

KRANJ

● V četrtek bo v Kranju razširjena seja komiteja občinske konference zveze komunistov. Na seji bodo obravnavali gradivo za javno razpravo o organizacijah zveze komunistov v občini o osnovah programa socialne politike. Na dnevnem redu pa je tudi dogovor o delovnem programu.

● Na Hujah, v Vodovodnem stolpu, Predosljah, Trbojah in v Besnici bodo ta teden sestanki širših političnih aktivov, na katerih bodo razpravljali o projektih novih šol. Sestanke je pripravila občinska konferenca socialistične zveze.

● Ta teden bo tudi seja sveta za finance pri občinski skupščini. Obravnavali bodo osnutke zakonov s področja financ in predlog proračuna za letos. A. Z.

RADOVLJICA

● Danes popoldne se bo sestal novoizvoljeni komite občinske konference zveze komunistov in razpravjal o nalogah komunistov po prvi občinski konferenci zveze komunistov, po 25. seji CK ZKS in po II. konferenci zveze komunistov Jugoslavije. Razen tega so na dnevnem redu tudi volitve članov komisij občinske konference ZK in razprava o lanskem in letošnjem finančnem načrtu.

● V ponedeljek popoldne je bila seja predsedstva občinskega sindikalnega sveta. Razpravljali so o proračunu in dopolnitvi akcijskega programa občinskega sindikalnega sveta. A. Z.

ŠKOFJA LOKA

● Včeraj je bila seja volilne komisije pri občinski konferenci SZDL Škofja Loka. Na dnevnem redu je bila razprava o pripravah na evidentiranje možnih kandidatov za volitve v občinske, republiške in zvezne organe. Volitve bodo drugo leto spomladi. Na seji so sklenili, da bodo v sodelovanju z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami že v prihodnjih mesecih zbrali prve predloge.

● Za četrtek je sklicana seja koordinacijskega odbora za pomoč Vietnamu pri občinski konferenci SZDL Škofja Loka. Na dnevnem redu je pregled dosedanjega dela in razprava o nadaljnjih akcijah za pomoč Vietnamu. -lb

2500 din
za slepe

Na petkovem koncertu, ki ga je za varčevalce pripravila nekdanja Gorenjska kreditna banka kot stota poslovna enota Ljubljanske banke, je uvodoma vse obiskovalce pozdravil predsednik sveta delovne skupnosti banke Marijana Jerala. Ob tej priložnosti je predstavniku zveze slepih Kranj izročil kot pomoč slepim 2500 novih dinarjev. Poleg varčevalcev in slepih so se petkovega koncerta v kinu Center udeležili tudi predstavniki invalidov in JLA. A. Z.

Pred krajevnimi konferencami ZZB NOV

Na Jesenicah bodo pripravili konference po krajevnih organizacijah ZZB NOV februarja in marca. Pri predsedstvu občinskega odbora ZZB NOV Jesenice so že pripravili osnutke za razpravo na teh krajevnih konferencah. Poseben poudarek bodo dali zunanjim in notranjim političnim dogodkom in ustavnim spremembam. Razpravljali bodo tudi o sodelovanju z drugimi občinskimi organizacijami, o oživljanju tradicij NOB, o povezovanju z našimi rojaki v zamejstvu in o sodelovanju s šolami.

Predvsem se bodo zavzemali za tesnejše sodelovanje z občinsko konferenco ZKS Jesenice in skušali ugotoviti, zakaj so v zadnjem času člani občinskega odbora ZZB NOV izstopali iz ZK ali bili izključeni.

Razen tega bodo na krajevnih konferencah razpravljali tudi o skrbi za borce in invalide in o pomoči pri šolanju otrok borcev ter o pomenu splošnega ljudskega odpora. srš

POSLANSKA
PISARNA

POJAVI OB ZAMRZNITVI CEN

● Poslanec republiškega zbora republiške skupščine Dušan Horjak je postavil vprašanje, če je republiški sekretariat za gospodarstvo seznanjen z nekaterimi pojavi na tržišču, do katerih prihaja zaradi odloka zveznega izvršnega sveta o zamrznitvi cen. Vprašal je tudi, kako bo sekretariat za gospodarstvo ukrepal, da bi odpravil nekatere napake in neenotna navodila o tržni inšpekciji.

Na vprašanje je na seji republiškega zbora odgovoril Andrej Levičnik in poudaril, da prihaja do motenj v blagovnem prometu predvsem zato, ker so z odlokom zveznega izvršnega sveta maksimirane cene ne samo v proizvodnji, marveč tudi v trgovini. Zato so nekatere trgovine začele odklanjati popolnoma nove proizvode proizvajalcev. Niso bile namreč obveščene, da gre resnično za nove proizvode. Ta pomanjkljivost pa je zdaj v večini primerov odpravljena, ker proizvajalci na dobavnici označijo, da gre za nov izdelek, ki je bil evidentiran pri zveznem zavodu za cene.

V odgovoru o odpravi nekaterih napak in neenotnih navodil o tržni inšpekciji pa je Andrej Levičnik pojasnil, da sekretariat o teh problemih tekoče obvešča zvezne organe. Zvezni zavod za cene je pripravil tudi informacijo o nekaterih problemih, ki se pojavljajo ob izvajanju odloka zveznega izvršnega sveta. Informacijo je zavod tudi že predložil zveznemu izvršnemu svetu, ki bo o tem najbrž kmalu razpravljaj. Od stališč in sklepov zveznega izvršnega sveta pa je odvisno, kako bodo rešena nekatera vprašanja, ki so povezana z odlokom o zamrznitvi cen.

HUJE, PLANINA, ČIRČE: DANES IN JUTRI

● Podobno kot prejšnjo sredo v Dupljah se je v ponedeljek večer sestal v osnovni šoli Stane Zagar krajevni politični aktiv Huj, Planine in Čirč. Za ponedeljkov sestanek, ki so se ga udeležili tudi poslanci kulturno prosvetnega zbora republiške skupščine Milan Batista, podpredsednik občinske skupščine Janez Sušnik, predstavnik občinske konference SZDL in tajnik poslanske pisarne Pavle Lužan ter direktor Podjetja za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Ivo Miklavčič, je značilno dvojje.

V prvem delu je bila razprava o glavnem projektu prizidka ob sedanjih osnovni šoli. Ta prizidek spada v program izgradnje šol in vzgojno varstvenih ustanov v kranjski občini. Skratka, v kranjski občini se je v ponedeljek začela razprava o glavnih projektih za izgradnjo šol, ki bo trajala v krajih, kjer bodo nove šole, do srede februarja. Krajevni politični aktiv na glavni projekt ni imel posebnih pripomb. Poudarili so le ekonomičnost gradnje in funkcionalnost prostorov. Oboje pa se da ugotoviti tudi iz glavnega projekta. Zato so se domenili, da bo glavni projekt temeljiteje preučil šolski kolektiv, ker bo nanj najlaže dal tudi strokovne pripombe.

Drugi del razgovora, ki ga je pripravila poslanska pisarna, pa se je nanašal na sedanjo in prihodnjo komunalno problematiko krajevnih skupnosti Huj, Planina, Čirče.

Uvodoma je stanovanjsko gradnjo na tem območju pojasnil Ivo Miklavčič, ki je poudaril, da bo izgradnja 4000 stanovanj na Planini omogočila ureditev sedanjih komunalnih problemov (vodovod, kanalizacija, javna razsvetljava, ceste itd.). Ker se bo v prihodnjih 10 do 15 letih na tem območju naselilo okrog 12 do 15 tisoč novih prebivalcev (kar bo približno dvakrat več kot je imel Kranj prebivalcev pred vojno), bo postopoma urejena tudi komunalna ureditev. Tako začetna komunalna dela že normalno potekajo, začela pa se je tudi že gradnja sedmih stanovanjskih objektov (200 stanovanj), ki bodo končani letos.

Udeležence sestanka je predvsem zanimalo, kako bo z gradnjo preskrbovalnega in družbenega centra, z dostopom oziroma povezavo levega in desnega brega Save, cesto skozi Čirče, gradnjo garaž itd. Pojasnjeno je bilo, da bodo postopoma zgrajeni vsi omenjeni objekti in naprave. Preskrbovalni center in garaže pa bodo najbrž začeli graditi še letos.

Več o perspektivnem razvoju tega dela Kranja bodo pisali v posebnem sestavku. A. Zalar

Priprava na šolo

Te dni se bodo v vzgojno varstvenih ustanovah začele male šole, v osnovnih šolah pa se bo ta priprava za šolo začela nekoliko kasneje. Lani so se v kranjski občini pripravljali na šolo vsi šolarji novinci, medtem ko je odstotek otrok po drugih gorenjskih občinah nekoliko manjši. V jeseniški in radovljiški občini male šole ni obiskoval le en odstotek vpisanih otrok. V škofjeloški občini ni bilo zajetih v pripravo na šolo 8 odstotkov vpisanih otrok. V trziški občini pa je sedlo v šolske klopi 13 odstotkov prvošolcev, ki se niso pripravljali na šolo. Vsega skupaj je v gorenjskih osemletkah lani bilo le tri odstotke otrok, ki so sedli prvič v klopi neopripravljeni. Odstotek

sicer ni velik, je pa kljub temu pomemben, če vemo za prizadevanja, da bi bili vsi novinci deležni priprave na šolo preko celotnega leta. Pedagogi namreč poudarjajo, da je uspešnost otrokovega šolskega dela odvisna prav od priprave na šolo. Otroci v rednem varstvu so glede tega tako rekoč privilegirani, saj nekatere stvari, pomembne pri vstopu v šolo, osvoje lahko bi rekli mimogrede. Otroci, ki niso v varstvu, pa so v tem pogledu dobesedno novinci ter o kakem enakem startu v življenje ne more biti govora.

Velika večina šolskih novincev na Gorenjskem je lani obiskovala skrajšano obliko male šole, ki je bila zanje organizirana v osnovnih šolah in tudi

v vzgojno varstvenih ustanovah. Pokazalo pa se je, da je 70-urni program male šole premalo in da bi pedagogi potrebovali vsaj 100-urni program. V škofji Loki so število ur že povečali. Vsekakor bo treba že kmalu ustvariti pogoje, da se bo priprava na šolo raztegnila na celo leto. V rednem varstvu, kamor je že vključena celoletna priprava na šolo, pa je na Gorenjskem le slaba tretjina šolskih novincev, vsi ostali novinci pa se na šolo pripravljajo le tri mesece v letu. Morda bi kazalo ob tej priložnosti pregledati, ali so bile doslej že izkoriščene vse možnosti za pritegnitev kar največjega števila otrok v razne organizirane oblike vzgoje, med drugimi tudi v malo šole.

Ljubljanska banka

**IN SPET NOVA PRILOŽNOST
ZA UGODEN NAKUP, TOKRAT ZA
GOSPODINJE.**

**Od 31. 1. do 5. 2. 1972
GOSPODINJSKI TEDEN**

v blagovnici

Namoma

Škofja Loka

10% popust

**za nakup z gotovino in tudi na
potrošniški kredit**

- POSTELJNINE (METRAŽA IN KONFEKCIJA),
- ZAVES, DEKORATIVNEGA IN POHISTVENEGA
BLAGA,
- PREPROG IN OBLOG ZA TLA,
- PRTOV, SERVIET, KUHINJSKIH BRISALK IN
PODOBNO

Namoma

10% popust

za nakup frotirk »Svilanit«

10% popust

za nakup hladilnikov »Gorenje«

10% popust

**za nakup kuhinjskega pohištva: Mar-
les, Gaber, Gorenje, S. Gali**

Namoma

in še

**REKLAMNA PRODAJA
IZDELKOV SLOVITE ANGLEŠKE
KONZERVNE INDUSTRIJE HEINZ
v oddelku Samopostrežba**

Konec minulega leta sta bila v Lescah vseljena dva stanovanjska bloka. V vsakem je 12 stanovanj. Oba stanovanjska objekta je iz amortizacijskih sredstev, posojila in lastnih sredstev zgradila tovarna Veriga Lesce za svoje delavce. — Foto F. Perdan

Izvozili za četrtno več kot so predvidevali

Podjetje Tehnica Železniki je bilo ustanovljeno leta 1959 in je imelo prve prostore v nekdanji sodarni podjetja LIP Češnjica. Tu so začeli izdelovati laboratorijske tehtnice. To proizvodnjo so prevzeli od Nika in leta 1964 vpeljali še proizvodnjo centrifug in mešalnikov. Ker se je proizvodnja večala, so si morali zagotoviti nove prostore, v zadnjem času pa so precej spremenili tudi proizvodni program. Na to je največ vplivala sklenitev kooperacijske pogodbe z zahodnonemško firmo Sauter pred dvema letoma. Le-ta dobavlja Tehnici dele za avtomatske precizne tehtnice, v zameno pa ji kolektiv iz Železnikov pošilja sestavljene pripomočke za natančno tehtanje.

O uspehih lani, težavah, ki jih spremljajo, in načrtih pripoveduje direktor Tehnice Anton Pegam.

»Lani smo izdelali za 6.200.000 dinarjev tehtnic in smo za 35 odstotkov presegli predvidevanja. Kooperant Sauter je bil z našimi izdelki zadovoljen zato smo tudi izvozili za četrtno več kot smo planirali. Na tujem trgu smo prodali za 40.000 dolarjev analitskih tehtnic. Dobro teče tudi prodaja na domačem trgu. Smo namreč edini proizvajalci preciznih analitskih tehtnic v Jugoslaviji.

Za letos pa smo planirali proizvodnjo v vrednosti 7.000.000 dinarjev in za 60.000 dolarjev izvoza. Tudi letos bomo največ izvozili v sodelovanju s firmo Sauter.

»Pred nekaj leti ste se vse-
lili v nove prostore, vendar

so premajhni. Imate v načrtu povečanje?»

»V nove prostore smo preselili montažo, galvaniko, polirnico in skladišča. S tem smo odpravili ozka grla v proizvodnji in izboljšali kvaliteto. Precejšen del proizvodnje pa je ostal v stari stavbi. Že lani smo želeli prostore urediti tako, da bi bila vsa proizvodnja na enem mestu, a nismo dobili kreditov. Kaže, da imajo prednost večji kolektivi, ki se odločajo za večje investicije. Manjši pa naj si pomagamo kakor vemo in znamo. Zato bomo z deli začeli letos. Izpolnili bomo lahko le del

načrta preureditve. Laže bi šlo, če nam kupci ne bi dolgovali kar 2.000.000 dinarjev, kar predstavlja skoraj vrednost lanske prodaje na domačem trgu.

»Osební dohodki so v Selški dolini med najnižjimi v občini. Velja to tudi v vašem kolektivu?»

»Naš kolektiv ima 100 članov, ki so lani zaslužili v povprečju 1350 dinarjev. To je le nekaj manj kot znaša občinsko povprečje. Letos pa predvidevamo povišanje plač za 8 odstotkov. Toliko nam dopušča samoupravni sporazum.

L. Bogataj

Za cesto v Dražgoše

Novembra so se prebivalci KS Dražgoše odločili za uvedbo krajevnega samoprispevka za dobo petih let, s katerim bodo pridobili del potrebnega denarja za asfaltiranje ceste s Češnjice v Dražgoše. Vsak zaposleni bo plačeval po 2 odstotka od osebnih dohodkov, kmetje pa bodo v tem času prispevali 10 odstotkov od katastrskega dohodka. Vpisanih je 300 volivcev, ki bodo v petih letih s samoprispevkom zbrali nekaj nad 300.000 dinarjev. Po predračunu bo asfaltiranje 6 km ceste do Dražgoš veljalo 1.500.000 dinarjev. Ker bi radi, da bi bila cesta že letos asfaltirana, so se Dražgošani obrnili po pomoč tudi na podjetja v Selški dolini in v občini Škofja Loka. Do sedaj je Gozdno gospodarstvo Kranj, enota Škofja Loka, prispevalo 80.000 dinarjev, Alples 50.000

dinarjev, Transturist iz Škofje Loke in KS Železniki po 20.000 dinarjev, Iskra Železniki, Veletrgovina Loka in Kmetijska zadruga Škofja Loka po 10.000 dinarjev in Čevljarna Ratitovec ter Niko Železniki po 5000 dinarjev. Vsi skupaj so že dali 210.000 dinarjev. Krajevna skupnost Dražgoše bo najela tudi nekaj kreditov, del denarja pa bo prispevala tudi občina in cestni sklad Slovenije. Predvidevajo, da bodo z deli na cesti začeli spomladi. — lb

Blejski uspeh

Na Bledu so lani zabeležili 504.016 prenočitev. Bled je namreč obiskalo 137.644 gostov. Od domačih gostov so zabeležili 188.838 prenočitev, od tujih pa 315.178.

Revščina prihaja iz hribov

Osnovna značilnost, ki v škofjeloški občini narekuje in povečuje število socialno ogroženih občanov, so nedvomno hriboviti predeli s kmečkim prebivalstvom. Tod bolj kot v vsaki drugi občini občutijo, kakšne probleme prinaša s seboj razseljevanje kmečkega prebivalstva, opuščenje kmetij itd. Primer kmeta, ki je ostal sam na kmetiji in ki nima več moči, da bi svojo zemljo primerno obdeloval, tod ni tako osamljen. Taki primeri so lahko

osnovno vodilo in obenem opozorilo!

Prav je, da se tega v škofjeloški občini dobro zavedajo in da so že in še bodo vložili precej truda in denarja prav v kmetijstvo, obenem pa po svojih možnostih reševali tudi socialne probleme.

KDAJ DOM ZA OSTARELE?

Ceprav so nedvomno stopili korak dalje tedaj, ko so povečali denarne pomoči za 20 odstotkov, jih še vedno tare dolgoletna skrb: kam name-

stiti tiste socialno ogrožene, ki nujno potrebujejo zavodsko varstvo in zavodsko oskrbo? V Škofji Loki zavoda ali doma nimajo, zato morajo starejše socialno ogrožene občane pošiljati v domove in zavode drugam. 75 ostarelih iz občine Škofja Loka preživlja jesen svojega življenja v zavodih. Največ so jih sprejeli v domovih v Podbrdu in v Predvoru.

V Škofji Loki pravijo, da idejne načrte za dom imajo in da si že in upajo, da bi ga 1973. leta tudi zares začeli graditi.

Socialno ogroženi, ki so v domovih za ostarele, plačujejo oskrbnino deloma iz lastnih dohodkov, deloma prispeva občinska skupščina. Večina teh ljudi nima nobenih dohodkov in zato oskrbnino v celoti plačuje občinska skupščina z denarjem iz socialnega sklada za upokojence in z denarjem, ki ga namenijo občinska skupščina.

STALNE DENARNE POMOCI

Letos januarja so v Škofji Loki povečali denarne pomoči in podpore za 20 odstotkov in jih s tem vsaj deloma približali življenjskim stroškom. Lani so ugotovili, da je višina denarne pomoči v njihovi občini sicer nad republiškim povprečjem, da pa so podpore glede na tako hiter porast življenjskih stroškov še vedno nezadostne.

V škofjeloški občini prejema denarno pomoč okoli 150 ljudi, med njimi je največ žensk. Ugotavljajo, da so imele v preteklem letu in nasploh v preteklosti ženske premalo možnosti za zaposlitev.

Največ ljudi, ki se ne morejo sami preživljati in zato potrebujejo podporo, je iz vrst kmečkega prebivalstva — malih kmetov, ki so ostali sami na kmetijah. Prav sveto je število čipkaric — 31, ki so ostale brez sredstev za preživljanje. Te so se v preteklosti preživljale izključno le s čipkarstvom.

Revnejši izhajajo skoraj izključno le iz hribovskih predelov, kjer izstopa Sorica, Davča, ves Žirovski vrh in Lučine z okolico. Vzrok je prav gotovo v oddaljenosti in pasivnosti teh krajev.

MANJ MLADOSTNE OBJESTNOSTI

V škofjeloški občini upada število mladoletnikov, ki bi se zaradi kaznivih dejanj morali zagovarjati pred sodniki. Lani so imeli le 41 primerov mladotnega prestopništva in 13 otrok, starih do 14. leta.

V rejništvu so imeli 30 ljudi, za katere so plačevali od 350 do 600 dinarjev rejnine. Pod skrbništvom pa je bilo lani 21 otrok in 44 odraslih.

D. Sedej

Komisija za podeljevanje občinskih »Priznanj OF slovenskega naroda pri občinski konferenci SZDL Tržič objavlja na podlagi 8. člena pravilnika o podeljevanju »Priznanj OF« in delu komisije

razpis

s katerim poziva vse družbenopolitične, samoupravne, društvene faktorje in posameznike k dajanju predlogov

Priznanje OF se podeljuje posameznikom in organizacijam po naslednjih kriterijih:

1. organizatorjem OF in družbenopolitičnim delavcem za medvojno in povojno delovanje v družbenopolitičnih organizacijah;
2. družbenopolitičnim delavcem za dolgoletno delo in uspehe trajnejšega pomena;
3. organizacijam in društvom za dolgoletno uspešno sodelovanje.

Predlog za podelitev občinskega »Priznanja OF« lahko podajo občinska in krajevna organizacija SZDL, delovne in druge organizacije, samoupravne skupnosti, posamezniki itd.

Predlog mora biti obrazložen in dokumentiran v skladu s kriteriji. Komisija bo sprejemala predloge do 15. marca 1972. Kasneje prispelih predlogov žirija ne bo upoštevala in ne obravnavala.

Predloge je treba podati komisiji za podeljevanje občinskih »Priznanj OF« slovenskega naroda pri občinski konferenci SZDL Tržič.

Komisija za podeljevanje občinskih priznanj OF

ALMIRA

alpska modna industrija
Radovljica

takoj zaposli osebe na delovnih mestih:

a) obračun osebnih dohodkov

b) KV pletilje

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati za navedena delovna mesta izpolnjevati še:

pod a): srednja strokovna izobrazba ekonomske smeri ali nižja strokovna izobrazba s prakso. Nastop dela možen takoj. Osebnih dohodkov po pravilniku.

Prijave sprejema kadrovskega sektorja podjetja.

Ljubljanska banka

Turistično prometno podjetje

CREINA KRANJ

razglašča naslednja prosta delovna mesta:

1. avtoelektričarja
2. več ključavničarjev
3. več šoferjev
4. NK delavca za pomožna dela

Pogoji:

- pod 1.: poklicna šola ustrezne stroke, lahko začetnik;
pod 2.: poklicna šola ali daljša praksa na podobnih delovnih mestih. Zaželeno je, da obvlada tehniko varjenja;
pod 3.: poklicna šola za voznike motornih vozil, odslužen vojaški rok.

Prijave sprejema kadrovske službe. Zaradi eventualnih informacij naj se kandidati osebno zglasijo v kadrovske službi, oziroma po telefonu 210-81.

Sindikalna šola

V četrtek, 3. februarja, popoldne se bo v hotelu Alpe Adria v Radovljici začela sindikalna šola za mlade sindikalne delavce v osnovnih organizacijah sindikata kranjske občine. Udeleženci bodo poslušali predavanja in razpravljali o sindikatih kot sestavnem delu socialističnega družbenega sistema, o vlogi in nalogah osnovne organizacije sindikata v delovni organizaciji in pri uveljavljanju načel samoupravljanja ter o metodah dela v sindikalni organizaciji. Šola bo trajala do konca aprila. Predavanja bodo vsakih štirinajst dni in to v četrtek popoldne, v petkih ves dan in v sobotah dopoldne.

Že lani so v kranjski sindikalni šoli začeli z novo metodo dela. Vsak udeleženec je izbral neki problem iz svoje delovne organizacije in ga skladno s stališči svoje osnovne organizacije obdelal v seminarski nalogi. Ob zaključku šole pa je nalogo zagovarjal in v javnem nastopu seznanil druge udeležence s svojimi ugotovitvami in stališči. Letos pa so se pri Delavski univerzi Tomo Brejc v Kranju in na občinskem sindikalnem svetu Kranj odločili za še bolj neposredno vključevanje slušateljev v delo šole.

Vsi udeleženci šole so že prejeli vabilo v šolo z nazorinim načrtom predavanj. Vabilu je priložena kratka, vendar pregledna in razumljiva informacija o zaključnem računu delovne organizacije »X« za leto 1971 ter predlog dveh, med seboj zelo različ-

nih in nasprotujočih si sklepov, ki naj bi jih obravnavali delavski svet in se za enega odločil.

Drugi dan sindikalne šole bodo slušatelji obravnavali tudi sestanek kot način demokratske usmerjene izmenjave mnenj, pregledov in stališč o izbranem vprašanju, nakar bodo namišljeni člani delavskega sveta podjetja »X« razpravljali o predloženem zaključnem računu. Svojo odločitev bodo posredovali v oceno vsej delovni skupnosti.

Druga skupina pa bo kot izvršni svet sindikata v podjetju pripravila za sejo delavskega sveta nov dopolnjen predlog odločitve ter ga na seji delavskega sveta branila in zagovarjala.

Po končani seji »delavskega sveta« podjetja »X« bodo o glavnih značilnostih poslovanja podjetja in o sprejetih odločitvah glede predloženega proračuna za leto 1971 pripravili kratko poročilo in ga v posebni izdaji internega biltena natisnili za vse člane delovne skupnosti.

Tako zasnovano seminar-sko delo bo omogočilo slehernemu slušatelju možnost za aktivno sodelovanje. Nekdo bo moral prevzeti delo predsednika delavskega sveta, delo bo za zapisnika, večina pa se bo razdelila v tri skupine: prva bo na seji sveta delovne skupnosti zagovarjala prvo odločitev glede proračuna, druga drugo, tretja pa novo, ki jo bo izoblikovala kot osnovna organizacija sindikata.

L. Bogataj

Res cenejše in boljše

V 2. številki Glasa z dne 8. januarja 1972 je objavljen prispevek Zavarovalnice Sava, poslovna enota Kranj z naslovom »Ali res cenejše zavarovanje živine« kot pomislek na moj prispevek, objavljen v 99. številki Glasa z dne 25. decembra 1971. Zaradi nepopolnih in netočnih podatkov v prispisku Zavarovalnice Sava in zaradi jasnejšega in boljšega razumevanja mojega prispevka dajem še naslednje obrazložitve.

Zakaj so društva kmetov za vzajemno pomoč začela z zavarovanjem živine?

Zavarovalnica ali boljše rečeno bivši DOZ je svoj čas (v letu 1955 do 1962) dobro razvil delo okrog zavarovanja živine. Ustanavljali so se živinorejski odbori kot samoupravni organi, prek katerih so živinorejci razpravljali in odločali o zavarovanju živine. V sodelovanju s kmečkimi zadrugami, ki so sofinancirale zavarovanje živine, so dosegli, da so bile takratne premije zelo nizke (celo izpod 1% od vrednosti živali). Odločilnega pomena so bili skladi za preventivo, namenjeni za preprečevanje bolezni. Izrednega pomena je bilo tesno sodelovanje z veterinarsko službo. Zavarovalnica je izdajala časopis Živinorejec, ki je živinorejce seznanjal z umno živinorejo in jih organizacijsko povezoval.

Skratka, do tu vse lepo in prav.

Se sveže, komaj utrjeno solidno zavarovanje živine se je začelo naenkrat rušiti. Ne vem, po čigavi zaslugi in kje so prvinski vzroki za tako nastajanje. Kaj se je zgodilo?

Odpravljeni so bili živinorejski odbori, večji del subvencij od kmečkih zadrug je presahnil, skladi za preventivo so prenehali funkcionirati, veterinarji v zavarovalnici so bili odpuščeni (ca. 25). Časopis Živinorejec je bil ukinjen.

Razni razgovori in dogovori, kako rešiti situacijo, so bili jalovi. Zavarovalnica je doživljala razne reorganizacije. V tem času pa vse do danes pa so rasle premije kot prisparki za zavarovanje živine. Rezultat takega početja je bil osip števila zavarovane živine, ker premije niso bile več dostopne živinorejcu. Torej pojav, kot povsod v vseh panogah zavarovanja — močna podražitev in osip zavarovancev.

Živinorejec in veterinarska služba sta izgubila smotno zasnovano zavarovanje živine. Ti smotri so: da bi bilo v živinoreji čim manj nesreč in bolezni s poudarkom na preprečevanju bolezni in nesreč (sprejem zdrave živine, živinorejsko pospeševalna služba — selekcija itd.), da je prispevek za zavarovanje dostopen vsem živinorejcem, predvsem pa tudi socialno šibkejšim, kar se doseže z masovnim zajetjem živine in

z odstranjevanjem vzrokov, ki povzročajo škode (tesni kontakti z živinorejcem, pravočasna strokovna pomoč, prosvetljevanje živinorejcev, nadzorstvo nad zasilnimi zakoli, da je veterinarska služba nagrajena po realnem uspehu (manj boleznih in škod, večja nagrada).

Zavarovalnice so postale podjetja, ki so družbeno pomembno dejavnost — zavarovanje živine spremenila v trgovino z nesrečo. Za več jamstva je potrebno odšteti več denarja. Če se število bolezni in nesreč večja, se draži jamstvo — premija. Istočasno pa rastejo režijski stroški, saj so odmerjeni v odstotnem deležu znotraj premije ali celo posebej. Čim večja premija, tem večji je zaslužek. Na tak način so znašali režijski stroški pri nekaterih zavarovalnicah celo čez 50%. Z nastopom novih zavarovalnic, kot so Maribor, Zagreb se je monopolizem nekoliko zavrnil, vendar zaenkrat nismo doživeli bistvenih sprememb v dobro živinorejca. Zaradi tega so se pojavila društva kmetov, ki želijo, da to pot kmetje sami prevzamejo zavarovanje v svoje roke in v sodelovanju z veterinarsko službo, z živinorejskimi organizacijami postavijo zavarovanje živine nazaj na zdrave temelje.

In zdaj, če preberemo ponovno prispevek Zavarovalnice Sava, se ne bomo čudili, zakaj se je oglasila prva.

Namen njenega prispevka je, da ovrže moje trditve, poskuša prepričati kmete, da naj ne hodijo sami po brvi zavarovanja živine brez krepke roke zavarovalnice. Tudi z obljubo, da se bo zavarovalnica poboljšala, hoče razbiti prve zametke kmetove samorastniške odločitve — kmetovo zavarovalnico.

Zakaj naenkrat taka poživitev zavarovalnice? Zakaj naenkrat zniževanje premij? Zakaj naenkrat možno prelivanje sredstev iz drugih panog zavarovanja? Čemu dogovarjanje z zadrugami o sodelovanju?

Torej se je le oglasila vest v uslužbencih zavarovalnice, ki skušajo sedaj, ko se je porodila sila, ki bi eventualno lahko ogrozila obstoj zavarovanja živine v zavarovalnicah, da naenkrat hočejo popraviti, kar včeraj niso hoteli.

Zavarovalnica Sava ima na Gorenjskem zavarovanih ca.

35% stolecja živine. Vprašujemo se, zakaj tolikšno razburjenje, če bi društva kmetov zavarovala še nezavarovano živino. Torej še dosti nezorane njive.

Pri zavarovalnici Sava je bila v letu 1971 poprečna premija na glavo 82,20 din, pri družstvih kmetov pa le 50,00 din na glavo. Torej pri družstvih le občutno cenejša. V obeh primerih pa je poprečna zavarovalna vrednost 2.000 din.

Zavarovalnica trdi, da je v jamstvo vključeno tudi jamstvo za pokritje vseh stroškov veterinarja (zdravila, delo in potnine), nič pa ne pove kmetu, da so v pogodbi z veterinarsko postajo občutne omejitve glede na cenike veterinarskih storitev (operacija tujka, carski rez, delo ponoči, večkratni obiski, kilometrina), kar mora seveda kmet doplačati.

Pri družstvih kmetov pa se resnično plačujejo vsi stroški zdravljenja po ceniku veterinarske postaje brez kakršnihkoli omejitev.

Zavarovalnica trdi v prispevku, da tečejo razgovori s občino Kranj — skladom za pospeševanje kmetijstva, s kmetijskimi zadrugami Slova — Kranj, Naklo, Cerklje in KZK Kranj — obrat Mlekarna o prispevku k premiji in navede, da bi se tako premija zmanjšala za poprečno vrednost po glavi goveje živine 3.000 din, na 50 do 60 din. Ker vemo, da je po sedanjem ceniku zavarovalnice stopnja premije 4,11% od zavarovalne vrednosti, bi bila torej premija za poprečno vrednost 3.000 din po glavi po novem znižana za 70 oziroma 60 din od 123 din 30 para (3.000 × 4,11) ali kar za dobro polovico.

Sklepa zadružnih svetov v Cerkljah in Naklem sta bila, da se prispevek odobri za zatiranje obolenj vime, ni pa bilo govora in sklepanja o kakršnem koli prispevku zavarovalnici za znižanje premije. Glede prispevkov za zatiranje obolenj vime, da naj se zbirajo pri občini in naj se kontrolirano in strogo namensko uporabljajo. Če se bodo sklepi uresničili, se bo morala premija zaradi zmanjšanja stroškov zdravljenja obolenj vime zmanjšati tako pri zavarovalnici kot pri društvu kmetov.

V primeru, da zadružni sveti resnično sprejmejo sklep, da se da prispevek 60 do 70 din po glavi in če se ta prispevek nameni za znižanje premije, bi pomenilo, da bi bilo pri društvu kmetov zavarovanje živine že »brezplačno«, pri Zavarovalnici Sava pa še vedno nekje okrog 50 do 60 din po glavi.

Resno vprašanje pa je, če zadruga danes lahko dajo tolikšen prispevek živinorejcu, saj vemo, da znaša ta pri-

spevek danes ca. 5 do 10 din. Izjema je le bohinjaška zadruga, ki je edina zadržala še prvoten način zavarovanja (nizka premija, sofinanciranje zadruga), toda ne toliko po zaslugi zavarovalnice, temveč po zaslugi tamkajšnjih vztrajnih živinorejcev, ki tudi še kaj drugega niso izpustili iz rok.

Se nekoliko besed o obračunavanju in izplačevanju škod. Zavarovalnica navaja dva primera, kako se obračuna škoda pri zavarovalnici in pri društvu. Ker je pojasnilo nepopolno, oba primera ponovno navajam.

Primer se obravnava za 500 kg težko kravo:

Pri društvu se plača v letu 1972 poprečni prispevek na glavo 60 din. V primeru pogina dobi živinorejec odškodnino 6 din po kg žive teže živali pred nastankom škode, torej 500 kg × 6 din je 3.000 din. V primeru zakola v sili dobi živinorejec razliko med odškodnino in izkupičkom (odškodnina je 3.000 din, izkupiček je 1.500 din, torej je razlika 1.500 din).

Pri zavarovalnici se plača premija — prispevek za leto 1972 4,11% od zavarovalne vrednosti. Od 3.000 din zavarovalne vrednosti se plača 123,30 din. V primeru pogina

dobi živinorejec 3.000 din oz. zavarovalno vrednost. V primeru zakola v sili pa razliko med zavarovalno vrednostjo in izkupičkom in nagrado za iztrženo meso, v navedenem primeru skupno 3.600 din (600 din več od zavarovalne vrednosti).

Pri teh izračunih je potrebno poudariti samo to, da je dejansko prispevek pri društvu enkrat manjši in da je odškodnina pri zavarovalnici nesorazmerna z vplačanim prispevkom.

V zadnjem odstavku prispevka zavarovalnica prepričuje kmete, naj razumno preudarijo glede večje vrednosti, češ da ima zavarovalnica za vsak primer izgube denar tudi v drugih vrečah.

Verjetno je v današnji situaciji to možno izpeljati, še bolj verjetno pa je to, da bi se ta sredstva iz drugih panog za pokrivanje izgub zavarovanja živine prelivala samo toliko časa, da opeša njej neljubi sopotnik. Pozneje pa bi šlo vse po starem.

Zavarovanje živine mora biti zgrajeno na drugačnih temeljih in mora služiti pravega namenu. To pa je možno izpeljati le, če živinorejec usodno odloča o teh stvareh.

Hribar Martin,
dipl. vet.

Mercator Tržič

sprejme več prodajalcev oz. prodajalk mešane stroke

Pogoj: KV delavec trgovske stroke
Vloge sprejema v 8 dneh po objavi na naslov:
MERCATOR TRŽIČ, Trg svobode 27.

„CHEMO“

trgovsko podjetje s kemično-tehničnim blagom na veliko in malo, ter uvoz in zastopanje inozemskih firm, Ljubljana, Maistrova 10

razglašna prosto delovno mesto

nekvalificiranega delavca
za prodajalno v Kranju

Pogoj: odslužen vojaški rok.
Kot poseben pogoj je določeno 2-mesečno poskusno delo.

Pismene ponudbe sprejema kadrovska služba, Ljubljana, Maistrova 10, do vključno 8. februarja 1972

Ljubljanska banka

Pridni tržiški šolarji

Zaradi boljših delovnih pogojev se učni uspehi v tržiški občini zboljšujejo — Predlogi pedagoške službe in občinskega sveta za prosveto in kulturo — Normalno delo šole po dokončani izgradnji šolske mreže v občini

V tržiški občini so tri osnovne in pet podružničnih šol. Šola heroja Grajzerja ima tri, šola heroja Bračiča pa dve podružnici. Vse šole skupaj s posebno šolo je v šolskem letu 1970/71 obiskovalo 1523 otrok, od tega jih je bilo v podružničnih šolah 148. Skupno število je nekoliko višje kot leto prej. Največ otrok je bilo v osnovni šoli heroja Bračiča, in sicer 565. Ugodno se je gibalo število otrok na en odderek. V osnovni šoli heroja Bračiča je prišlo na en odderek 27,5 otroka, v Grajzerjevi šoli 27,6 in v šoli Križe le 23,2 otroka. Učni uspehi v preteklem šolskem letu so bili boljši tudi zaradi tega, saj so učitelji lahko zaradi manjšega števila otrok v posameznem razredu delali z vsakim učenecem posebej. Prav tako velja omeniti, da je bil v preteklem šolskem letu v podružničnih šolah v Lomu, v Dolini in v Lešah kombiniran pouk, v Podljubelju in v Kovorju pa razredni pouk. Otroci podružničnih šol so predstavljali sicer le 4,3 odstotka vseh šoloobveznih otrok v občini, vendar bo treba najti tudi zanje primernejšo rešitev in izenačiti delovne pogoje.

Ko so sodelavci Zavoda za šolstvo v Kranju analizirali učne uspehe v tržiški občini, so med drugim ugotovili, da možnost opravljanja popravnih izpitov v višjih razredih znatno olajšuje napredovanje učencev iz razreda v razred in počasi zmanjšuje osip. Prejšnje napredovanje z negativno oceno je bilo omejeno le na ožji krog »negativnih« učencev. Razlike med uspehi v nižjih in višjih razredih so bile zato znatnejše. Pri novem načinu so tudi razlike med učnimi uspehi posameznih šol manjše. V šoli heroja Bračiča je bilo po opravljenih popravnih izpitih 93,1 odstotka učencev pozitivnih, v šoli heroja Grajzerja 95,1 odstotka, v osnovni šoli Križe pa 97,4 odstotka. Tudi med posameznimi razredi teh šol ni bilo večjih razlik. Pri uspehu so bili najbolj izenačeni osmi razredi.

Analiza učnih uspehov v preteklem šolskem letu v tržiški občini, ki so bili boljši kot leto prej, je sicer izčrpnjša, vendar so pri tem zanimivi predlogi, ki sta jih dala pedagoški svetovalec Ivo Zrimšek in svet za kulturo in prosveto pri tržiški občinski skupščini.

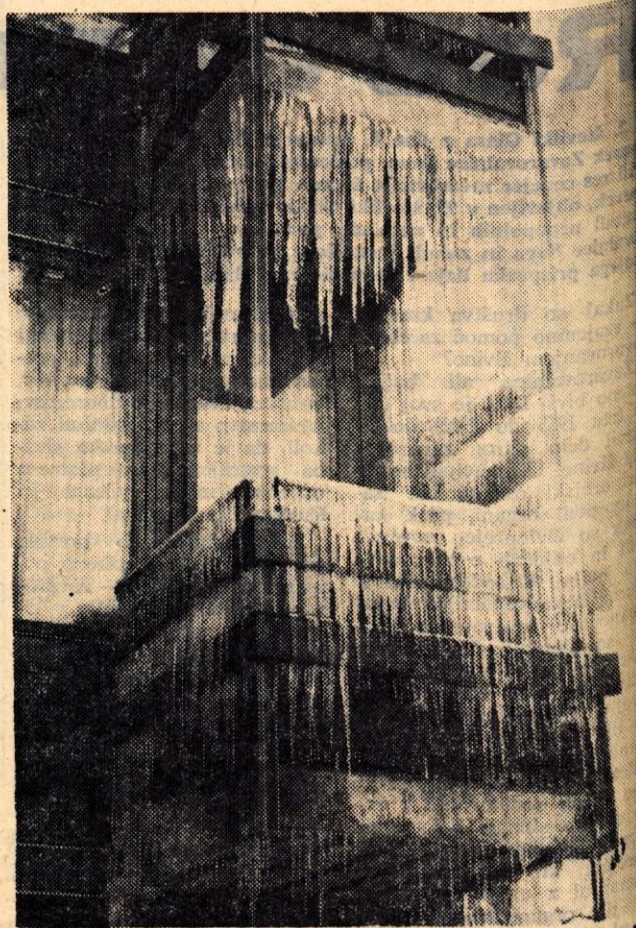
Pedagoški svetovalec najprej predlaga, naj šole temeljito obravnavajo lanske učne uspehe in naj zaključke smiselno vključijo v letošnje delovne programe. Prav tako

mora prizadevanje za strokovno rast učiteljskih zborov preiti ozke možnosti razpisov. Tu je mišljeno predvsem načrtno in dolgoročno štipendiranje rednih in izrednih študentov pedagoških višjih in visokih šol ter daljši študijski dopusti za tiste učitelje, ki že kvalitetno opravljajo svoje delo, vendar jih delo v šoli ovira pri študiju. Pedagoška služba tudi priporoča mentorstvo, izmenjavo izkušenj, organizacijo internih razrednih oblik pouka, hospitacijo ravnateljev, spremljanje strokovne literature itd. Za novo osnovno šolo v Križah pa svetuje, naj čim prej opremi specializirane učilnice in kabinete. S tem bo izpolnjen namen, za katerega je bila šola zgrajena.

Učne uspehe v preteklem šolskem letu je obravnaval tudi svet za kulturo in prosveto pri tržiški občinski skupščini, ki je njegove predloge potrdila. Nekateri predlogi so enaki priporočilom pedagoške službe. Občinski svet meni, da bo potrebno za še boljšo rast učnih uspehov doseči predvsem naslednje.

Ker se je kadrovska struktura pedagoških delavcev poslabšala, naj šole bolj skrbijo za ustrezno zasedbo delovnih mest. Če učitelji nimajo ustrezne izobrazbe, naj jim šole omogočijo, da jo bodo pridobili. Ljudi z neustrezno in nepopolno izobrazbo šole najraje sprejmejo ob neuspehih razpisih. TIS naj štipendira predvsem študente deficitarnih skupin (matematika, defektologija, tehnični pouk itd.). Prednost naj imajo tisti, ki nameravajo po končani šoli ostati v občini. So primeri, ko pedagoški delavci po končani šoli zapuščajo občino. Svet prav tako ugotavlja, da organizacija šolske mreže v občini še ni ustrezna. Le-to bo mogoče dokončno določiti po izgradnji nove osnovne šole v Bistrici pri Trziču. (Leta 1973 — op. p.).

Do takrat pa je treba najti najprimernejše rešitve. Svet za kulturo in prosveto pa pozdravlja podaljšano bivanje otrok v šoli in bogato izvenšolsko dejavnost tržiških šolarjev, ki se bodo v lepših, svetlejših in prostornostnih učilnicah lahko učili še boljše. J. Košnjek

Takole zimsko okrašen je te dni Garni hotel na Bledu. Tisti, ki so pred leti načrtovali hotel, so se kot kaže uštel, ali pa nalašč poskrbeli za takšno dekoracijo. — Foto: F. Perdan

Vokalno instrumentalni koncert

V Kranju bo v petek, 4. februarja, ob 19. uri v renesančni dvorani v Mešni hiši vokalno instrumentalni koncert. Na sporedu bodo kompozicije kranjskega skladatelja Petra Liparja. Poleg zborovskih kompozicij in priredb slovenskih narodnih pesmi je skladatelj Peter Lipar ustvaril tudi kom-

pozicijo za razne instrumente, orkester in solo-speve. Del teh skladb bodo ljubiteljem glasbene umetnosti na petkovem koncertu posredovali naši vidni reproduktivni umetniki pianist Leon Engelman, mezzosopranistka Sabira Hajdarevič, klarnetist Igor Karlin in violončelist Edi Majaron.

Pomemben kulturni dogodek v Prešernovem Kranju

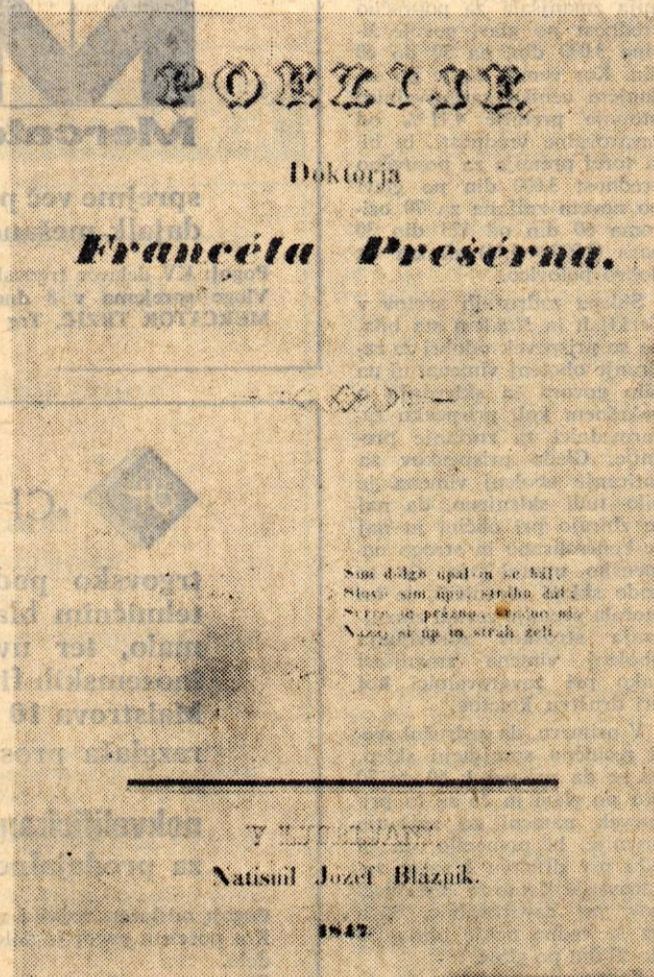
V petek, 4. t. m., ob 18. uri bo v spodnjih prostorih Prešernove smrtne hiše odprta razstava slovenskih reprodukcijških ponatisov, ki so jih doslej izdale razne založniške hiše doma in v zamejstvu.

Prav ta dan bo na tej razstavi Cankarjeva založba prezentirala slovenski javnosti dragocen ponatis prve izdaje Poezij iz leta 1847. Knjiga bo zvest, fotografsko natančen ponatis izvirnika. Celo papir bo tak, kot je bil pri prvi izdaji. Posebnost pa bo še ta, da bodo vsi izvodi imeli na koncu Sonetnega venca akrostih PRIMICOVI JULJI — Prešeren si je pri svoji izdaji poezij smel dovoliti le 150 takih izvodov, le za svoje prijatelje... Sedaj pa bodo vsi tisoči primerki žareli v popolni neokrnjeni lepoti, taki, kot si jo je pesnik zamislil.

Rojstvo tega izjemnega kulturnega dogodka bo torej v Kranju, ki mu tako radi pravimo tudi Prešernovo mesto. Ob uvodni slovesnosti bosta spregovorila ugledna gosta Anton Slodnjak in Tone Glavan.

Udeleženci otvoritvene slovesnosti pa bodo dobili še poseben dar: faksimile Ilirskega lista z dne 12. januarja 1827. V tej številki, na naslovni strani, je bila takrat objavljena prva Prešernova tiskana pesem Dekletom. Zraven slovenskega besedila je tudi pesnikov lastni nemški prevod.

Pesem je bila posvečena Zaliki Dolenčevi, pesnikovi neuslišani ljubezni. Zalika se je leta 1833 poročila z okrožnim sodnikom Janezom Devom. Umrla je l. 1882 v Kranju. Njene zemske ostanké krije ruša v Prešernovem gaju... C.Z.

Naslovna stran prve izdaje Poezij 1847

Policisti so pobesneli. Kot na povelje so sneli orožje, ga napolnili z dodatnimi naboji, podoficir pa je odsekano revsnil!

— Koplajte naprej!

Telesa so se spet sklonila k delu, čeravno uporni plamen v njihovih očeh ni čisto ugasnil. Kaj so mogli med temi zidovi in med oboroženimi, podivjanimi hudodelci.

Najbrž so zbrani najhujši. Taki, ki jim je smrt poklic, je ugotavljal Aleš, ki je srečal tudi že nekaj boljših.

Zdaj so morali kopati hitreje. To so policisti dosegli s pretepanjem. Padalo je po hrbtih ali kamor že. Aleša je »Konjska smrt« priganjal še posebej. Na kolenih je kopal le počasi, potan in ves slaboten. »Smrt« pa se je vmes še porogljivo norčeval:

— Veliko prostora ne boš potreboval. A le pohiti! Vsaj zase moraš pripraviti ležišče!

Drugi so se tej pripombi smejali.

Obešeni Bernard pa je skozi rahlo meglico slabosti opazoval, če je kje blizu tudi dobri bürgermeister.

Toda ni ga bilo. Bernardu je kar malo odleglo. Kakor obliž na rano je delovalo, ko je videl, da vsi policisti vendarle niso bili taki sadisti kakor »Konjska smrt«!

Kupi izkopenega peska in prsti so rasli, več metrov široka jama je bila vse globlja. Urà na bližnjem zvoniku je vsakih petnajst minut udarila in vse vsakokrat opogumila: Še pol ure!

Aleša in Bernarda so spet zaprli v isto celico.

— Tole je čudno? Zakaj nas še niso...?

Bernard je molčal, preveč je bil še slab.

Aleš se je nečesa domislil. Da bi ga poživil, je rekel:

— Mi zameriš, da sem kopal na kolenih?

Bernard je odkimal:

— Kaj si mogel drugega. Zal mi je le, da »Konjski smrti« nisem razčesnil glave!

Spet sta nekaj časa molčala. Potem je Aleš pretrgal tihoto:

— Tistega, ki mi je nekaj šepnil, si videl? Tudi ta je Filipova žrtev! Peter, iz mojega kraja!

Filip je bil neprenehoma navzoč. Spojil se je s sivimi in okrvavljenimi zidovi. Vseposod so bili njegovi sledovi: v grobovih na kaznilniškem vrtu, v celicah, ob stenah zaslisevalnic, v skupnih zaporih, v tesnobi med upanjem in obupom, v dvomih in neprespanih nočeh, v sumničnih partizanskih voditeljev, v negotovosti Petrovega nerojenega otroka, v opljuvani ljubezni med Alešem in Martino, v grozljivi usodi, ki je bila namenjena Golobu in kdove komu še.

— Ko bi mogel vse to napisati! je govoril tiho Aleš, ki ni mogel molčati. — To ne sme biti pozabljeno.

Bernard je prikimal.

Govorila sta o kmečkih uporih, se vrnila na suženjstvo, pa na Garibaldija in nazadnje še o Prešernovih pesmih.

navadna obsojenca. Bolj kakor vse drugo ju je razjedala nemoč, obžalovanje vsega, kar bi se lahko storila tistim, proti katerim sta se vzdignila. Zdaj sta bila prepričana, da nobene svobode ali spremembe ni mogoče pridobiti brez žrtve. Vedela sta, da je množica nekaj pomembnega. brega, da gre prav zanjo in zaradi nje. Kdo jo bo potegnil za seboj? Ali tisti, ki jo zdaj slepe ali tisti, ki so sami del nje in so zato pripravljeno storiti vse in se tega tudi zavedajo.

Vojska, posebno taka, karšna je, nas sili vse to zaplesti. Zdaj vsi delamo izpite. Bo zmogla humanost ali druga stran? Z orožjem v humanosti! Toda — kako drugače? Proti uničevalcem?! To sta spoznala obsojenca, in to spoznanje ju je pred vabljivimi ponudbami zavarovalo z nedotakljivostjo. Vse to pa je bilo zajeto v čudovito preprostem in kratkem stavku:

Smrt fašizmu — svobodo narodu!

Strazarji pred njuno celico so zaman vleklili na ušesa, kdaj bo zaropotalo po vratih. Noč je bila na videz mirna kot vsaka druga. Oba sta se tiho poslovila od življenja in z nohti naplinala na stene kratke, poslovlne in pogumne besede tistim, ki jih bodo še pripejajali za njima.

Aleš je svoje slovo hotel napisati še vidneje. Ni mu bilo težko. Razpraskal je eno izmed številnih ran in pomakal vanjo desni kazalec. In vendar se mu je v tem občutju vsiljevalo razumevanje, ki je terjalo, naj odpusti Martini. Misli so se spet in spet vračale k njej. To so vsebovale tudi skope besede na zidu, ki jih je zapisal s krvjo.

Hodniki so oživeli že na vseh gatah. Vrata so se odpirala in zapirala s truscem, kričanje je bilo ostro, drugačno kot druge dni.

Aleš in Bernard sta posnela, da so partizani nekje potokli več »kameradov«.

— Zdaj nas bodo! Drži se! je rekel Bernard.

— Znaš peti? je dodal, da je kožo oblihl srh.

Aleš je prikimal in ujel Bernardovo misel. Že sam je mislil na to.

Zvrstili so jih spet na dvorišču blizu jame, ki so jo bili kopali prejšnji dan. Trideset ljudi, Trideset kratkih, a napornih poti. In tudi različnih. Trideset sejalcev, ki so že odvrgli semel. Bo vzkliko ali ne? Bo moglo tudi roditi?

Če se je že začelo, samo ne več čakati! Vedno je razmišljal, kako je tistim, ki bodo ubiti. Zdaj ve!

Pred njimi sta se ustavila dva s ponjavo pokrita kamiona. Med policijskim špalirjem so jih zglnali na en kamion, vse zvezanih rok. Nekaj jih na prvega ni šlo, zato so jih spravili še na drugega, med esesovce! Sprejeli se je pokazal manjši črn avto, in tedaj se je kratka, motorizirana kolona premaknila. Aleš je sedel tako, da je videl, kako so bližnji vaščani, kar jih je bilo zunaj, naglo izginjali v hiše. Pri nekem oknu je ujel zgubani obraz starke in njeno roko, ki jo je nesla k čelu.

Bernard se je pripravljalo, da bo začel peti, a mu zadrgnjeno in suho grlo ni pustilo. Potem pa se je v njem nekaj sprožilo in omehtalo. Njegov glas je bil hripav, toda močan in prebojen, da se je slišalo do zaporov. Stisnjeni glas je bil sprva osamljen, potem pa, ko se je umiril in zvenel lepše, se je oprijel tudi nekaterih drugih obsojencev, ki so vdano in otopelo čakali, kdaj bo vsega konec. Tisti, ki so znali peti, so se pridružili Bernardovemu glasu.

— Bratje le k soncu, svobodni! Po koži je zagomazal srh.

Pesem je znala peti skoraj polovica obsojencev in kdor jo je poznal, vendar ni bil upornik šele od včeraj.

Tudi Aleš je poprijel. Prepeval je s polnim glasom, da je prevpil vse tisto, kar bi mu morala poglano solze v oči. Mnogi pa so odpirali le usta, toda glasu iz njihovih grl ni bilo.

Policisti jim peti niso branili. Podoficir, ki je bil med njimi, si je nemara mislil:

Vi kar prepevajte! Sami dokazujete, da ste pravi. Takole vas bomo kmalu iztrebili. Vse, ki znate to pesem! Poznal je napev. Ni ga slišal prvič.

Tudi Aleša so medtem obletavale podobne misli, a z druge plati.

Preveč nas redčijo. Preveč takih, ki to pesem znajo že dolgo! Malo jih bo ostalo, če bo šlo takole naprej.

Avtomobil se je ustavil po polurni vožnji.

ivan jan • mrtvi ne lažejo 41

In ko je udarila spet: Še četrt!

Ko pa je bila jama na oko zadosti globoka, jim je odstela le še nekaj minut.

Kopali so prepoteni in onemogli, kopali, kot ne bi bili več ljudje, temveč neobčutljivi stroji. A tudi priganjali so jih stroji: policisti, močni sužnji smrti, po večini za vse to že otopeli.

Obsojenci so svoje zadnje moči sproščali v zamahe, s katerimi so si zdaj z nekakšno ihto pripravljali in rahljali zadnje ležišče.

Ob tej novi jami je bilo že več kupov še skoraj sveže prsti.

Bernard je medtem izgubil zavest in strazar, ki je to opazil, je počasi stopil k njemu in prerezal vrv, na kateri je visel. Padel je na tla kakor prazna vreča. To je bilo za nekatere strazarje spet dovolj, da so se veselo zasmejali. Taki prizori so poživljali njihovo strahotno zdolgočasno življenje.

— Kako je zdaj miren, je rekel »Konjska smrt«.

Niso ga pustili umreti. Morda je bilo tako povelje, ali pa so hoteli uživati še enkrat.

Bernard se je zavedel prav tedaj, ko so drugi na povelje nehali kopati in so jih spet ravnali v vrsto.

»Konjska smrt« se je ponorčeval:

— Tako je velik, največji izmed vseh, pa ni nič kopal. Parazit!

To je bil vzrok za zadnji smeh na tej prireditvi, ki jim je razbila puščobo tega dne. Ni jim bilo treba hoditi za partizani po gozdovih, ne polegati po bojiščih in poslušati ruske ali druge topove in strojnice ter se ogibati njihovim izstrelkom. A bilo je nekako prazno.

Med razvrščanjem se je Peter le zrinil do Aleša.

— Kaj je s Filipom? je šepnil.

Aleš je bil presenečen in komaj je še ujel prilžnost, da mu je odgovoril:

— Izdajalec jel!

— Mir, je zarjul strazar, in skozi zrak je siknil bič, ki je oplazil Aleša in Petra hkrati.

Zdaj sta Aleša podpirala dva druga zapornika, Peter pa je hodil tik za njim. Ujeta med te zidove, pripravljena na strel in prežeta s tesnobo ob odkritju, da morda samo onadva vesta za Filipovo izdajstvo, sta komaj prilezla nazaj v celico. Aleš je bil na slabšem. Upanje na Martinino odločnost je splahnelo in čutil se je kriv. Peter pa je bil kljub Angelini nosečnosti prepričan, da bo nekaj storila. Če se ji ni med potjo kaj zgodilo?

— Tako blizu je Vrba. Le kaj bi pisal Prešeren o teh časih? Poznala sta dosti knjig, le da jih je Bernard bral mnogo več. To je potrejevala vsaka njegova beseda.

Vrata so se odprla in na začudenje obeh je vstopil obersturmführer Werner. Med vrati so stali oboroženi strazarji. Togo je rekel:

— Oba vesta, čemu ste kopali jama. Vesta pa tudi, kako se ji lahko ogneta. Kadarkoli si premislita, pokličita. To noč je zadnja prilžnost! ... Izvolita! Potegnil je cigaretnico in jima ponudil.

Stegnila sta se in vzela vsak po eno. Uklenjena, izmučena, tako rekoč zazidana, sta se brez domenska vedla lahkotno in vzvišeno.

Werner jima je prižgal sam. Proti vsem pravilom, kajti v celici je bilo kajenje prepovedano!

Gestapovec je vedel, da ne more s tem ničesar izgubiti, saj doslej pri nobenem ni dosegel ničesar. Tudi za ponižanje ni štel tega. Nemara bi se ognil temu koraku, a je obema priznal junaštvo. Bi jaz vzdržal kaj takega? se je vprašal večkrat. Popuščal pa zaradi tega ni.

Zapornika sta globoko vdihnila prvi dim, ki sta ga pogrešala že več dni. Bürgermeistra že nekaj dni ni bilo. Bernard je potem v nagajivem tonu in počasi, kot bi bil na obisku, rekel:

— Dolgujeva odgovor... zastoj ste se trudili! Je tako, Aleš?

Ta je pokimal.

Gestapovec se je komaj premagoval, čeravno si tudi zdaj ni obetal kaj posebnega. Poskušal je pač. Bernard ga je spominjal na poraz. In prav to je bilo tisto, kar ga je jezilo najbolj. Njuna nezlomljivost in fanatična prepričanost. Zasačil se je, da se je primerjal z njima, le da je on služil drugim idejam in drugemu gospodarju.

— Gospod obersturmführer. Pametni ste in dobro veste za kaj gre! Poznamo se že, pa še ne odnehate. Tu ni pomoči. Vi...

Gestapovec zdaj ni več zdržal. Zamahnil je in obema zbil iz rok še skoraj celi cigareti, ter ju besno pohodil. Vrata so se zaprla, za njim pa je bilo slišati smeh. Aleš in Bernard sta se grozljivo režala. A to je bil smeh, ki je nadomečal orožje. Grenil in razjedal je tudi gestapovske možgane. Zato sta se takoj nato zresnila. Njima ta smeh ni bil potreben.

Torej zadnja noč! sta se objela s pogledi.

Vanju je lezla ledena tesnoba. To ni bila navadna živčnost, strah pred smrtjo ali žalost ob mislih na svojce. Aleš in Bernard nista bila

Pomenki o Mengšu in njegovih ljudeh

Zamedena pota

Vem, da bi moral še kaj povedati o Mengšu samem in kako so vrli domačini odgnali Turke, strahovali Francoze in izganjali nemškutarje. Pa tudi o nastanku mengeške šole, bralnega in prosvetnega društva, Sokolov in gasilske čete bo treba še pokramljati. A zdaj so pota do Mengša in stranske steze vse zamedene — ne morem tja, kaj, da bi se o stvareh, ki nas zanimajo, tudi sam z ljudmi pogovoril. Pisanje po tiskanih virih in izpisovanje iz arhivov je le premalo živo in niti ne sodi v okvir naših zapisov. — Zato naj teče za zdaj beseda še o največjem možu, ki ga je dal Mengeš slovenski kulturi, o pisatelju Janezu Trdinu.

MODRA SODBA

Zadnjič smo prav na kratko omenili Trdinov »Pretres slovenskih pesnikov«, ki je bil objavljen leta 1850 v Ljubljanskem časniku.

V tem delu — torej že zdavnaj pred Stritarjem in Jurčičem — je Trdina zavrnil Koseskega (priznal pa mu je »sugestivno delovanje akustičnih prvin«) in se postavil na Prešernovo stran.

Posebej se je Trdina razhudil nad plitvimi mnenjem tedanje slovenske srenje, češ da so Prešernove pesmi nemoralne. Zavrnil je tudi zmotno mnenje, da bi bil Prešeren subjektivni pesnik. Pač pa je jasno pokazal na družbeno in narodno problematiko, ki jo načenjajo Prešernove pesmi.

Trdina je s svojo objektivno kritiko pomagal tudi bližnjemu rojaku in prijatelju Matiji Valjavcu, da se je otreles lirske gostobesednosti in se raje vrnil k epskemu pripovedništvu v verzih, ki mu je šele prav utrdilo mesto v slovenski literarni zgodovini.

CANKAR O TRDINI

Bolj pozorni pa bomo ob branju Trdinovih »Bajk in povesti o Gorjancih«, če bomo prej zvedeli, kako je sodilo o tem pisanju ostro in nepodkupljivo Cankarjevo pero (v Ljubljanskem Zvonu 1905): »Najbolj jaseen je razloček med Trdino in drugimi pisatelji v načinu pripovedovanja. Drugi so pisali za narod, Trdina piše iz njega. Drugi pisatelji, čestokrat že nekoliko potujčeni izobraženci, so se trudili, da bi pripovedovali v jeziku, ki bi ga narod razumel; iz Janeza Trdine pa govori narod sam — Cankar je občudoval Trdinovo govorico, rekel je celo,

da se je slovenščine pri njem učil! Trdinov pripovedni slog se je videl Cankarju kot »nedosežena in nedosegljiva pripovedovalna umetnost«.

Cankar pravi, da bi »časti in hvale Trdinovemu pisanju bile le jecljajoča in neokusna navdušenost«. Saj »prave narodne govornice ni nihče tako pogodil kot Trdina; leži mu pač v krvi; ni priučena kakor tista govorica, ki jo strahoma poslušamo v nekaterih novejših literarnih izdelkih, skrpucalnih za mili naš narod«.

Celo nad Jurčiča je Cankar postavil našega Mengšana: »Trdinovo pripovedovanje je bolj neprisiljeno, bolj preprosto, skratka bolj narodno kakor npr. Jurčičevo. Pa četudi ne bo Trdina nikoli tako popularen kot Jurčič. Sicer pa tudi mene ne bo med tistimi pisatelji, katerih knjige ima sleherna slovenska kmečka hiša.«

Cankar pa ne bi bil Cankar, če ne bi kar brž, v oklepaju, hudomušno pripomnil, kako ga to »strašno žalostí«. — In tako bi lahko nanizali še več Cankarjevih misli o pisatelju Trdinu. A kaj, ko nas preganja čas, rabelj hudi, in omejujejo natanko odmerjeni stolpci v Glasu. Zato pogledimo le še na Trdinovo dolensko obdobje, ki smo ga doslej kar mimogrede omenjali.

POD GORJANCI

Naš mengeški rojak, ki se je po zgodnji upokojitvi odločil, da preživi preostanek svojega življenja med Dolenci, je končno le našel svoj stalni dom. Priženil se je v preprosto novomeško hišo v Strelški ulici. — Svojemu častnemu meščanu so dolenski rojaki vzdali spominski ploščo, ki pravi, da »je tu živel, snoval in umrl« bard zelenih Gorjancev, pisatelj Janez Trdina.

Tudi na novomeškem glavnem trgu je postavljeno pisatelju v čast bronasto poprsje (o spomeniku v Mengšu bomo seveš spregovorili). Najvišji vrh Gorjancev, 1181 m visok, se že več desetletij imenuje Trdinov vrh (prej Sveta Jera).

Dolenske Trdinove nagrade (kot naše Prešernove) smo že omenili. Povedati moramo še za pisateljev grob na ločenskem pokopališču pri Novem mestu. Tu, v senci košatih zimzelenih cipres, je skrit velik nagrobnik iz črnega marmorja. Tu se je končala pot velikega Mengšana, v vzhodu skrivnostnih Gorjancev...

(Se bo nadaljevalo)

Črtomir Zorec

Najmlajši smučarji so popoldansko šolo smučanja vzeli čisto zares. — Foto: F. Perdan

Predšolski na smučeh

V ponedeljek se je v vrtcu Janina v Kranju zaključil ne navadni smučarski tečaj. Ne navadni zato, ker to ni bil pravi tečaj, pa tudi zato, ker je pouk smučanja v vrtcu za naše razmere nekaj novega. Ko so v vrtcu Janina povedali staršem, da bodo lahko njihovi otroci trikrat na teden prihajali v vrtec in se pod vodstvom vzgojiteljice učili smučati, so pričakovali le nekaj prijav. Starši pa so na to popoldansko smučanje pripeljali kar 40 predšolskih

otrok. Navdušenje je bilo tolikšno, da je bilo treba nekaterim, ki še niso imeli smuč, le te nemudoma kupiti. Otroci so smučali na velikem kupu snega; no, to ni bilo ravno izredno smučanje, saj mnogi niso znali več kot stati na smučkah. Vendar pa je bil osnovni namen dosežen: otroci so bili popoldne na svežem zraku pod nadzorstvom vzgojiteljice. Za mlade smučarje je skrbela vzgojiteljica Mija Skrlepova.

Vrtec je to popoldansko varstvo na snegu pripravil

brezplačno, pa tudi vzgojiteljica je učila smučarskih veščin najmlajše v svojem prostem času. Za vesel zaključek enomesečnega »tečaja« so mali smučarji prejeli »pismena priznanja«, vodstvo varstvene ustanove in pa starši pa so se prepričali o tem, kako koristno je že za predšolske otroke obvladovanje osnovnega smučarskega znanja za kasnejši telesni in vsesplošni razvoj otroka. Morda bodo nadvse koristen zgled posnemali tudi drugod.

Po nesreči Jatovega letala

Ludvik je bil pilot 20 let

»Najprej je delal v gozdarstvu, potem pa se je odločil za pilota,« pravi Franc Razdrih v Bohinjski Bistrici, oče Ludvika Razdriha, kapetana Jatovega letala DC-9, ki je strmoglavilo nad Češkoslovaško

42-letni Ludvik Razdrih, ki je mlada leta preživel v Bohinjski Bistrici, je bil najstarejši sin v družini. Mlajši, 40-letni Franc je gozdar, 34-letna Stanka, ki je tudi zaposlena, pa živi v Srednji vasi.

»V mladih letih je že nekaj časa delal v gozdarstvu in bil sem prepričan, da bo tudi ostal v tej službi. Potem pa je odšel na neko udarniško akcijo in ko se je vrnil, je rekel, da bo šel za pilota. Ne vem, zakaj se je tako odločil. Spominjam se le, da se po vojni ni mogel ločiti od letalskega motorja, ki so ga privlekli na naše dvorišče. Bil je to motor nekega letala, ki je med vojno strmoglavilo blizu vasi. No, in tako je 1949. leta odšel v zvezno letalsko šolo v Rumo,« je pripovedoval oče Franc.

V Rumi si je pridobil teoretično znanje in izkušnje iz pilotiranja. Od tam pa je za tri leta odšel v vojaško pilotsko šolo v Mostar. Tako je 1952. leta začel leteti in ob

nedavni nesreči mu je še okrog 5 let manjkalo do upokojitve.

»Bil je izkušen, natančen in priseben pilot ter dober strokovnjak,« je nadaljeval vojaški pilot major Franci Ficko in prijatelj Ludvika Razdriha, ki je ravno te dni na oddihu v Bohinju. »Takšnega se spominjam iz šole in potem, ko sva bila v isti službi. Pa tudi ko je 1960. leta odšel k Jatu, se ni nič spremenil. Ludvik je vedno vsak polet skrbno preštudiral. Tako je bil zdaj vodja pilotov za DC-9 in hkrati inštruktor.«

Pri Jatu je začel z DC-3, letel potem na convairju, na caravelli in nazadnje približno dve leti na DC-9. Na tem letalu je bil kot doma. In tudi na progi, ki je bila usodna, je prej že večkrat letel.

»Vem, kaj bi radi vprašali. Če je v teh 20 letih že imel kakšno nesrečo,« je rekel major Franci Ficko. »Imel jo je in le prisebnost ga je rešila. Takrat je bil še v vojski. Neko letalo se je zalevalo v njegovo. Pilot tistega letala se je ubil, Ludvik pa je z močno poškodovanim letalom preletel okrog 30 kilometrov in srečno pristal. Kako za las je takrat ušel smrti, smo videli potem, ko se njegovo letalo ni več splačalo popravljati.«

»Ali je večkrat prihajal v Bohinje?«

»Z ženo in 13-letnim sinom Ludvikom je živel v Beogradu, vendar je vsak dopust preživel v Bohinju. Sestri Stanki pa se je po telefonu oglašil skoraj vsak teden. Nazadnje je bil doma sredi decembra lani in takrat je rekel, da bo marca letos spet prišel.«

A. Zalar

ljubljska banka

Vesoljska trojka navdušena nad Gorenjsko

Ameriška vesoljska trojka David Scott, Alfred Worden in James Irvin je v ponedeljek končala svoj štiridnevni obisk pri nas. Z brniškega letališča je astronave poneslo v domovino posebno letalo predsednika ZDA Richarda Nixona.

S slovenskimi novinarji so se ameriški vesoljci srečali takoj po prihodu v našo republiko v četrtek zvečer. Zanimanje za srečanje z astronauti je bilo izjemno. Reporterji slovenskih časopisov ter radia in televizije so dodobra napolnili modro dvorano v enajstem nadstropju ljubljanskega hotela Lev.

Ob napovedanem času, ob pol sedmih zvečer, so v modro dvorano vstopili vesoljci: na čelu poveljnik ladje apollo 15 David Scott, za njim pilot komandne ladje Alfred Worden in nazadnje še pilot lunarnega modula James Irvin.

David Scott

James Irvin

Poveljnik apolla 15 polkovnik David Scott bo letos dopolnil štirideset let. Je poročen in oče 11-letne hčerke Tracy in 8-letnega sina Douglasa. Diplomiral je na vojaški akademiji, napravil magistririj iz avstronautike in astronautike na bostonski univerzi in uspešno zaključil študij na šoli za preizkusne pilote ameriškega letalstva ter raziskovalne pilote v vesolju. Scottu polet na luno ni bilo prvo potovanje z vesoljsko ladjo. Že pred tem je skupno z Neilom Armstrongom letel z vesoljsko ladjo gemini 8, kasneje pa je bil še pilot komandnega modula na apollu 9. Krono vsega pa prav gotovo pomeni potovanje z apollom 15 od 26. julija do 7. avgusta 1971 in pristank ob Hadleyevi soteski na mesecu.

Pilot komandnega modula letalski podpolkovnik Alfred Worden bo 7. februarja letos dopolnil štirideset let. Nekoliko nižji je od Scotta, visok 172 centimetrov. Ima dve hčerki: 14-letno Merrill in 12-letno Alison, je pa razvezan. Worden je diplomiral na vojaški akademiji in ima magistririj iz astronautike in aeronavtične inženirstva in instrumentacije. Potovanje z apollom 15 je bil njegov prvi polet z vesoljsko ladjo, bil pa je že v rezervni posadki apolla 9.

Pilot lunarnega modula polkovnik ameriškega letalstva James Irvin je najstarejši član posadke apolla 15. Marca mu bo 42 let. Med svojim obiskom pri nas je dajal vtis, da je v trojici najbolj molčeč. V družini Irvinovih so štirje otroci, tri hčerke in sin: 12-letna Joy, 10-letna Jill, 7-letna Jan in 8-letni James. James Irvin je diplomiral na pomorski akademiji in prav tako kot Worden na michiganski univerzi napravil magistririj iz aeronavtične inženirstva in instrumentacije. Pred poletom na luno je bil že poveljnik lunarnega modula pri preizkusih na zemlji in v sestavu rezervne posadke za apollo 12.

Poveljnik posadke apola 15 David Scott se je v četrtek zvečer najprej zahvalil za toplo dobrodoščilo. »Zelo smo presenečeni nad toplim in pristranim sprejemom, nad neposrednostjo vaših ljudi in

nad vašo prelepo deželo,« je dejal.

Boste še leteli v vesolje? se je kmalu nato glasilo prvo vprašanje namenjeno Davidu Scottu, ki je bil med poletom geminija 8 zaradi nepričakovanega hitrega vrtenja vesoljske ladje že skoraj na robu katastrofe.

»Bom še samo v sestavi rezervne posadke za apollo 17. Polet bo zadnji v programu »apollo« in zanj mesto pristanka še ni določeno. Za sodelovanje v naslednjem vesoljskem programu »skylab« nimamo možnosti. Za to se v Houstonu že pripravljajo posebne posadke znanstvenikov.«

Pa menite, da bo za dolge polete na druge planete ali za raziskovalno delo v programu »skylab« potrebna umetna gravitacija?

»Mi med poletom s težnostjo nismo imeli težav. Menim, da tudi pri »skylabu« ne bo potrebna umetna gravitacija. Znanstveniki v »skylabu 1« bodo preživeli v vesolju 28 dni, v »skylabu 2« pa že 56 dni. To bo dalo pravi odgovor na vprašanje o umetni gravitaciji.«

Kakšne so možnosti za sodelovanje s SZ?

»S SZ se pogovarjamo o sodelovanju in moram reči, da so se prvi rezultati že pokazali,« pravi David Scott. »Prav gotovo bo do združitve prve sovjetske in ameriške vesoljske ladje v vesolju prišlo že v tem desetletju. To bo pomenilo veliko večje možnosti za reševanje, obenem pa bo seveda skupni program tudi precej zmanjšal stroške. Ne, sploh ne mislim, da bi zdaj mi ali SZ spreminjali sistema. Oba sta dobra in zato jih bo treba le prilagoditi.«

In pot na Mars?

»Gotovo bo minilo še nekaj desetletij, da se bo človek odpravil na tako dolgo pot. Stroški bodo zelo veliki.«

Kaj menite o neznanih letelih predmetih?

»Kljub sto in stoletnim razpravam še ni ugotovljeno, da bi obstajali. Če vprašate mene osebno, bi dejal, da na drugih planetih inteligentna bitja prav gotovo so. Med našimi poletji pa nismo ugotovili prav nič takega, kar bi govorilo v prid neznanim letelim predmetom.«

V ponedeljek dopoldne je z letališča Brnik odpotovala v domovino ameriška vesoljska trojka David Scott, Alfred Worden in James Irvin. David Scott je pred odhodom povedal, da so vsi člani posadke apolla 15 navdušeni nad bivanjem pri nas in bodo takoj po prihodu v domovino spet začeli razmišljati o obisku naše dežele in oddihu pri nas. (Jg) — Foto: F. Perdan

Ste bili na mesecu oboroženi?

Vprašanje je sprožilo val smeha med vesoljci. »Le kaj naj bi počeli, denimo s samokresom? Da bi se streljali med seboj?« je med smehom odgovoril Worden. »Ne, zagotovo nismo bili oboroženi,« je zatrdil Scott.

Kaj bi bilo, če ne bi na mesecu vzletel lunarni modul? je bilo eno od vprašanj, ki so bila namenjena vesoljcem.

»Se pač ne bi vrnil na Zemljo,« je spet med glasnim smehom odgovoril Scott. »Rečem lahko, da na tako možnost ni nihče pomislil. Seveda vsa stvar le ni tako naključna. S pilotom lunarnega modula Irvinom bi se bila še v zadnjem trenutku lahko odločila, da ne pristaneva. Instrumenti pa so nam zagotavljali, da je vse v najlepšem redu in zato res nisva imela razloga za strah. Pristala sva in tudi srečno vzletela.«

Je lunarno vozilo »rover« izpolnilo pričakovanja?

»Celo bolje od predvidevanj se je obnašalo na površini meseca. Edina pomanjkljivost je precej okoren varnostni pas.«

Ste po vrnitvi na zemljo opazili kakršnekoli spremembe?

»Psiholoških in fizioloških sprememb skoraj ni bilo. Naše življenje je prav tako kot prej. Mislimo pa, da smo precej bližje ljudem. Prav naloge, govoriti vsem ljudem, smo si tudi zastavili,« je dejal James Irvin.

Nemalo zanimanja sta ob koncu tiskovne konference med predstavniki sedme sile

Alfred Worden

vzbudila dva drobna kamna z mesečeve površine. Scott in Irvin sta ju pobrala ob vzhodnem robu kraterja Du ne med svojim sprehodom po mesečevi površini. Kamenini sta stari od tri do pet milijard let.

Z vesoljci sem se spet srečal v petek na Bledu, ko jim je predsednik radovljanske občinske skupščine Stan-ko Kajdiž zaželel dobrodoščilo. David Scott je takrat dejal: Presrečni smo, da ste nam pripravili tako blazino snega. Upamo, da bomo v tem kratkem času bivanja pri vas lahko vsaj malo raziskali tudi okolico Bleda. Zdi se nam, da bo tu pri vas prav tako toplo kot je bilo ob raketni rampi izstrelišča na Capet Kennedyju ob našem startu na mesec,« J. Govekar

ljubljska banka

Kurirski smuk

Letošnjega Kurirskega smuka na Pristavi v Javorniških Rovih nad Javornikom se je udeležilo več kot 290 tekmovalcev.

To je bila prva ugotovitev po končanem smučarskem tekmovanju, ugotovitev, ki je bila za organizatorje pohvala in spodbuda obnem. Kljub slabemu vremenu so bile proge dobro pripravljene, kljub megli, ki se je spuščala nad Pristavo, je bilo vzdušje med udeleženci Kurirskega smuka odlično!

Proga, ki so jo pripravili člani Športnega društva Jesenice, je bila dokaj zahtevna, vendar so jo dobro označili in budno pazili, da se tekmovalci ne bi poškodovali. Med vrticami so se spuščali tudi najmlajši, pionirji iz osnovnih šol jeseniške občine.

»Fantič,« smo pobarali Slavka Pristova, ki obiskuje 4. razred osnovne šole na Koroški Beli, »ali veš, zakaj se današnja prireditve imenuje Kurirski smuk?«

tovariš Janko Prezelj, je takole dejal:

»Naša enota je letos prvič sodelovala na Kurirskem

smuku in prav zadovoljni smo, da smo se ga udeležili. Menim, da bi se takih smučarskih tekmovanj morali vedno udeleževati, se nanje dobro pripravljati. Mislim, da prav masovna smučarska tekmovanja pokažejo sposobnost naše obrambe, pokažejo, koliko smo pripravljeni in nakazujejo, kaj bi bilo potrebno še storiti, da bi bili pripadniki teritorialnih odredov in enot zares temeljito pripravljeni in sposobni braniti domovino tudi v težkih pogojih.«

POHVALA ORGANIZATORJEM

Kurirski smuk so organizirali člani krajevnih organizacij ZB NOV Javornik — Koroška Bela. Pošteno so se potrudili, da je prireditve potekala nemoteno in da so najboljši prejeli lepe nagrade in darila.

Franc Treven z Javornika je sodeloval pri organizaciji prav vseh Kurirskih smukov doslej:

»Prva smučarska tekmovanja v spomin na padle kurirje smo organizirali prav na kraju kjer so padli. Vendar smo pred šestimi leti predlagali, da bi se Kurirskega smuka udeleževali tudi najmlajši in tisti, ki so v smučanju najbolj doma. Teren v Medjem dolu pa so bili zelo zahtevni in zato na njih taki udeleženci ne bi zmogli tekmovali. K temu, da smo preselili tekmovanje iz Medjega dola na Pristavo, nas je vodila tudi misel, da bi tej smučarski manifestaciji prav z večjo udeležbo dali več poudarka.

Precej težav smo imeli s progami, kajti pred tekmovanjem je zapadlo dovolj snega. Kljub temu so se člani Športnega društva Jesenice hitro znašli in proge odlično pripravili. Poskrbeli so za varnost, tako da letos ni bilo med udeleženci nobene resne poškodbe.

Udeležence smo letos nagradili z darili, ki so jih prispevala podjetja in zasebniki.

Razdelili smo tudi okoli 40 lepih knjig, ki nam, jih je poslala Partizanska knjiga iz Ljubljane in je prevzela nad prireditvijo tudi pokroviteljstvo.«

REZULTATI

Kurirskega smuka so se udeležili naši znani alpski smučarji: Lakota, Jakopič, Gašperšič, Gazvoda, Soklič, Gorjan, Koršič, Mrak in drugi. Tekmovalce so razdelili na 12 tekmovalnih skupin. Članice, člani, mladinke, in

mladinci so tekmovali na 1200 m dolgi progi z 28 vrati, medtem ko so se ostali spustili po 600 m dolgi progi.

Kip borca je že tretjič osvojila osnovna šola Kranjska gora in ga tako sprejela v trajno last. Pokal občinske konference SZDL Jesenice je za največjo udeležbo prejela osnovna šola Koroška Bela, pokal občinske konference ZMS Jesenice, ki so ga podelili za skupno desetih najboljših pionirjev, pa so dobili učenci osnovne šole v Kranjski gori. Pokal tovarne športnega orodja Elan je osvojilo športno društvo Jesenice, pokal občinske konference za telesno kulturo smučarsko društvo Jesenice, pokal sveta za narodno obrambo skupščine občine Jesenice pa teritorialna enota jeseniško-bohinjskega odreda.

Rezultati posameznikov: člani ZB: 1. Kunšič (Planina) 46,2, 2. Hutar (Sava) 48,0, 3. Smolej (Žirovnica).

Člani teritorialnih enot: 1. Gašperšič 42,7, 2. Mrak 44,2, 3. Lakota 44,3 (vsi Jesenice).

Člani športnih organizacij: 1. Jakopič (VP 1098 Kranj) 1:10,2, 2. Klinar (Jesenice) 1:11,6, 3. Albreht (Jesenice) 1:13,9.

Članice: 1. Krušič (Jesenice) 1:20,4, 2. Smolej (Javornik) 1:34,7, 3. Beden (Jesenice) 1:44,5.

Starejše mladinke: 1. Gazvoda 1:19,5, 2. Veskovic (obe Jesenice) 1:30,1, 3. Aleš (Dobrava) 1:41,1.

Starejši mladinci: 1. Jekler (Jesenice) 1:15,9, 2. Sodja (Dobrava) 1:16,1, 3. Saksida (Jesenice) 1:16,4.

Mlajši mladinci: 1. Ogrin 1:14,2, 2. Šoberle 1:14,4, 3. Polajnar (vsi Jesenice) 1:14,6.

Starejši pionirji: 1. Peskar (Tone Cufar) 20,1, 2. Smolej (Prežihov Voranc) 20,6, 3. Bizjak (Kranjska gora) 20,8.

Starejše pionirke: 1. in 2. Polc (Jesenice) in Oicel (Kranjska gora) 20,3, 3. Košir (Kranjska gora).

Mlajše pionirke: 1. Caf (Tone Cufar) 23,3, 2. Justin (Gorje) 25,1 in 3. Košir (Prežihov Voranc) 26,4.

Mlajši pionirji: 1. Šalej (Kranjska gora) 22,7, 2. Rimahazi (Bled) 22,8 in 3. Demike (Kranjska gora) 23,1.

Ekipa teritorialne obrambe: 1. Jesenice (Gašperšič, Mrak, Lakota, Čop, Šmitek) 221,8, 2. Tržič (Soklič, Laibacher, Nadižar, Kralj, Dornik) 237,9 in 3. Kranj (Gorjanc, Rupar, Rozman, Blažič, Bernik) 241,0.

Ekipa krajevnih organizacij ZB: 1. KO ZB Plavž — Jesenice 163,7, 2. Javornik — Koroška Bela 211,7, in 3. Žirovnica 228,9.

D. Sedej

121 udeležencev veleslaloma

Pod pokroviteljstvom občinskega sindikalnega sveta Radovljica je bilo v nedeljo dopoldne na smučiščih v Krpinu pri Begunjah tekmovanje članov in članic sindikalnih organizacij iz radovljiške občine v veleslalomu. Tekmovanje sta organizirala TVD Partizan Begunje in športno društvo Elan. Veleslaloma se je udeležilo 121 tekmovalcev in tekmovalk iz 22 sindikalnih organizacij.

Rezultati — članice: 1. Romana Lakota (ZB Bled), 2. Jelka Bem (Elan Begunje), 3. Anica Finžgar (Iskra Lipnica). — Člani nad 35 let: 1. Rado Faganel (Iskra Otoče), 2. Anton Arh (Elan Begunje), 3. Kristl Ogris (GG Bled). — Člani do 35 let: 1. Andrej Klinar (GG Bled), 2. Aleš Dornik (UKO Kropa), 3. Zvone Spec (Toplice Bled).

Ekipno — članice: 1. mesto in prehodni pokal občinskega sindikalnega sveta je osvojila ekipa Elan Begunje (Jelka Bem, Marija Hrovat in Nataša Kelih), 2. Iskra Lipnica. — Člani: 1. mesto in prehodni pokal občinskega sindikalnega sveta Radovljica je v trajno last osvojila ekipa Elan Begunje (Marija Pesjak, Franc Pretnar in Franc Pintarič), 2. Iskra Otoče, 3. Gozdno gospodarstvo Bled.

A. Z.

Smuk na Starini

Smučarski klub Jezersko prireja vsako leto tradicionalni Vrhovni smuk v spomin na odličnega predvojnega smučarja in alpinista Ljuba Grabnarja-Vrhana. Na smučiščih Starine se je tudi letos zbralo nad 40 tekmovalcev, ki so se borili za Vrhovni spominski pokal in za naslove krajevnih prvakov.

Rezultati — člani: 1. Stane Frantar 43,9, 2. Ivan Parte 44,6, 3.—4. Maks Košir in Miro Dolinšek 45,0; članice: 1. Regina Dobrun 54,0; mladinci: 1. Luka Karničar 42,3, 2. Jure Markič 48,2, 3. Jože Tepina 50,0; mladinke: 1. Irma Karničar 45,0, 2. Helena Šavs 63,6; pionirji: 1. Vojko Selišnik 52,4, 2. Branko Žagar 52,6, 3. Boris Sladič 54,1; pionirke: 1. Renata Bregar 48,1, 2. Irena Zupančič 55,6; cilbani: 1. Venček Parte 50,0, 2. Robi Stenovec 50,2, 3. Davorin Karničar 51,5; cilbani B: 1. Slavko Sladič 61,9, 2. Franjo Lindav 68,6; cilbanske: 1. Lidija Nahtigal 54,3, 2. Lea Jakopič 63,9. A. Krničar

»Oja, seveda vem,« se je odrezal Slavko, »med vojno so tamle gor, na vrhu tistega hriba, padli štirje kurirji. Nemci so jih v zasedi pokali, pozimi je bilo. Štiri kurirje so ustrelili in vsi so bili tod doma.« Slavko je povedal, da so jim to povedali v šoli in da vsi njegovi sošolci to dobro vedo.

LETOS TUDI TERITORIALNE ENOTE

Letošnjega XIV. Kurirskega smuka so se udeležili tudi člani teritorialnih enot jeseniško-bohinjskega, kranjskega in tržiškega odreda.

Svet za narodno obrambo jeseniške občinske skupščine je zanje pripravil poseben prehodni pokal. Komandant kranjske teritorialne enote,

Ljubljanska banka

jubilejna
mešanica
BRAVO

ŠPECERIJ
BLED 15

**NAGRAJUJE Z
UŽITKOM IN
POČITNICAMI
NA MORJU**

TRIM utira pot zdravju

Z rdečim kartončkom do vitkosti in mladostnega počutja

TRIM je angleška kratica in pomeni uravnoteženo razporeditev tovora v trupu ladij, katerih težisce se niti pri največji obremenjenosti ne sme spreminjati. Besedico so zahodni zdravniki, fiziologi in telesnovzgojni strokovnjaki že pred leti »ukradli« ter jo prenesli na povsem drugo področje — na šport. »Šport za vsakogar« ji pravimo pri nas, saj predstavlja širok krog aktivnosti, ki naj pomagajo občanom ohraniti zdravje, vitkost in delovno sposobnost, ki torej propagira pametno, uravnoteženo življenje, usklajenost med delom in razvedrilom, med psihično in fizično aktivnostjo. V svetu je TRIM izredno popularen. Ljudje so spoznali, da pomanjkanje gibanja organizem pošlapa, a zagotovo uničuje. V času, ko stroji namesto nas opravljajo neštete operacije, ko uspešno zamenjujejo roke in noge, se je marsikdo spremenil v sedeč kup mesa. Mišice in kite slabijo, hrbtnica spreminja obliko, salo zaliva trebuh in zadnjico... Posledica tega so infarkti, srčne kapi, prebavne motnje, čir, glavoboli in depresije, skratka bolezni, ki jih vaš dedek in babica nista niti poznala.

K sreči pa je uvedba strojev skrajšala (in še skrajšuje) delavnost. V prostih uricah lahko človek nadoknadi zamujeno in poskrbi tudi za svoje telo, ne le za svoj žep. To je bilo osnovno vodilo akcije TRIM, katere pobudniki so Partizan Slovenije, Zveza sindikatov Slovenije in ZTK Slovenije. Njihov namen je, razgibati Slovence — zlasti one starejših letnikov — jih zbežati izpred televizorjev, iz avtomobilov in z divanov, ter jim vcepiti zavest, da brez gibanja ni zdravja. V pomoč in samokontrolo novopečenim trimovcem izdajajo pisane kartončke, kamor bo lastnik sproti vpisoval svojo telesnovzgojno dejavnost. In kaj razumemo pod telesnovzgojno dejavnostjo? Vse kar človeka fizično zaposli in ga hkrati zabava, sprošča, odvrta od monotoni in nezdravih navad. Komur ustreza tek v naravi, naj pač teče — ampak najmanj deset minut dnevno. Šele potem sme v kvadratale vnesti oznako, da je izpolnil tekočo normo. Enakovredni teku so desetminutna telovadba doma, dvajsetminutna gimnastika, čolnarjenje, planinstvo, drsanje, rokoborba, polurno igranje nogometa, košarke in

rokometa, pol ure zimskih športov, plesa in badmintona, 45-minutna hitra hoja,

daljšo vrtno delo, enourni sprehod v naravi, balinanje, lov, ribolov, kegljanje in streljanje. Če je kdo navdušen nad plavanjem, bo seveda rad je plaval. Omejitev ni. Edini pogoj je, da v letu dni izpolnite vsaj 150 polj. Bodite dosledni in trebuh bo splashel,

pritisk pojenjal, srčni utrip padel, telo pa postalo vzravnano in čvrstjše.

Po kartončkih povprašajte v sindikalni organizaciji podjetja, v najbližjem društvu Partizan, pri občinski zvezi za telesno kulturo ali na ZTK Slovenije, Ljubljana, Celovška 25. Kartica in informativni prospekt staneta 1 novi dinar.

I. G.

Ugodna smuka v Bohinju

Smučarski paket Vogel: od ponedeljka do petka od 260 do 360 dinarjev

Predstavniki bohinjskih hotelov (Transturistovi hoteli in Stane Žagar) ter predstavniki turističnega društva Bohinj so na sobotnem razgovoru pojasnili, da bodo v februarju, deloma v marcu in v aprilu nudili domačim gostom posebno ugoden smučarski paket Vogel. Za bivanje, hrano, vožnje na vseh žičnicah na Voglu in za vožnje na ski-busu bo moral smučar od ponedeljka zvečer do petka popoldne odšteti 260 do 360 dinarjev. Za 260 dinarjev je na primer mišljena dvoposteljna soba, za 360 dinarjev pa enoposteljna soba s kopalnico. Ta paket velja za Transturistove hotele v dolini (ne za Ski hotel na Voglu). Hotel Stane Žagar pa bo obiskovalcem nudil za 280 dinarjev bivanje, hrano in uporabo vlečnice v Bohinjski Bistrici. Podoben, prav tako ugoden paket pa je pripravilo tudi turistično društvo za goste v zasebnih turističnih sobah. Skratka, na razgovoru so poudarili, da takšno znižanje cen pomeni po drugi strani prodajo skoraj po lastnih cenah.

In zakaj so se v Bohinju odločili za tako ugodne pogoje za smučarje?

Odgovor je kratek. Nekatere večje tuje turistične agencije so odpovedale pri-

hod napovedanih gostov. Prav zato bo po končanih šolskih počitnicah v Bohinju povsod dovolj prostora. Mimogrede povedano pa so imeli med nedavnimi šolskimi počitnicami v Bohinju okrog 1000 gostov, ali z drugimi besedami: Bohinj je bil tako rekoč poln.

Trenutno je na Voglu skoraj 2,5 metra snega, zato so lahko odprli že precej smučarskih prog. Pravzaprav je za ta čas smuka na Voglu ugodnejša kot prejšnja leta, ko je bila prava smuka mo-

goča šele v marcu in v aprilu. Tako je na primer ugoden tudi Zagarjev graben. V Bohinju je tudi ves čas odprta linija, ki vodi do smučarskega centra. Posojajo drsalke in drugo smučarsko opremo. V hotelih je tudi ples (v hotelu Jezero vsak dan, razen v ponedeljkih).

Skratka, bohinjski turistični delavci pričakujejo, da bodo ugodni pogoji in prihodnji mesec privlačili v Bohinj domače goste.

Razstava mehanografskih strojev

Veletrgovina ASTRA je v hotelu Creina v Kranju od 25. do 28. januarja razstala mehanografske stroje. Obiskovalcem so prikazali elektronske namizne tehnične torje, fotokopirno razpisovalno stroje, stroje za strojno in razvrščanje kovancev in bankovcev, fakturirni stroje itd. Razstava je zanimiva precejšnje zanimanje.

Tiskarski škrat na delu

Kot vsi časopisi, tudi Glas ni imun za vragolije tiskarskega škrata, ki nam jo je v zadnjem času kar prevečkrat pošteno zagodel. Pozorni bralci so v 6. letošnji številki z dne 22. januarja gotovo opazili njegov poseg med pokojne. Pri pokojnem Antonu Mancini je letnico rojstva premaknil za sto let naprej, na 1999. Nič manj zloben ni bil teden dni ka-

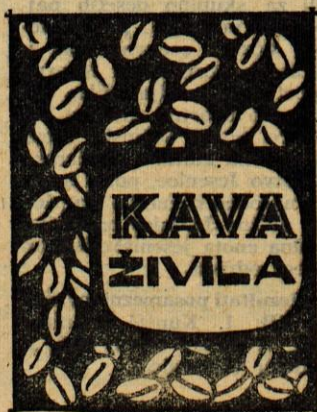
sneje, v 8. številki: pri članku »100 milijonov za Talijin hram« (stran 6) je škojeloški Spodnji trg prekrstil v Spodnji grad, na zadnji strani, v besedilu pod avtogrami morda riških vesoljcev, pa je ime Alfreda Wordena popeljal v Alberta Wordena. Na mesto njega se vam opre- vičujemo.

UREDNIŠTVO

Ljubljanska banka

Tudi sneg ni mogel pokriti lukenj na cesti proti Tekstilindusu in Savskemu logu. — Foto: Jelovec

mali oglasi

PRODAM

Prodajam macesnove PLOHE do 50 mm. Cerklje 107 464
Prodajam motorno SLAMOREZNIČO s puhalnikom ali brez. Simenc Franc, Olševsek 7, Preddvor 465

Prodajam KRAVO po teletu. Lom — Potarje 1, Tržič 466
Prodajam dobro ohranjeno SLAMOREZNIČO. Krč Janez, Nova vas 9, Preddvor 467

Prodajam 2000 kg semenskega KROMPIRJA igor, 300 kg JABOLK (bobovce), ELEKTRICNI KUHALNIK na tri BILU, vajeno vseh kmečkih del. Sp. Duplje 72 468

Poceni prodajam italijanski športni OTROSKI VOZICEK. Kranj, Moša Pijade 17, telefon 23-295 469

Prodajam skoraj nov INVAGLASNI VOZICEK. Naslov v oglašnem oddelku 470

Prodajam dva PRAŠICA, težka po 90 kg. Hraše 52, Smlednik 481

MOTORNIA VOZILA

Prodajam FIAT 600 D in VOLČJAKA. Rozman, mehanik, Kranj, Ljubljanska cesta 471

Prodajam pet novih letnih GUM 155 x 13 tubeles (brez zračnic). Naslov v oglašnem oddelku 472

STANOVANJA

Mati z otrokom išče SOBO v Kranju ali okolici. Ponudbe poslati pod »april« 473

ZAPOSLOITVE

Iščem dekle z ekonomsko izobrazbo ali administrativno solo za popoldansko honorarni delo. Ponudbe poslati pod »vzslužek« 474

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Ulica Moše Pijade — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 ne. — Tek. račun pri SDK lefont: redakcija 21-835, 21-860; uprava lista, mašinska služba 22-152. — Naročništvu: letna 32, polletna 16 50 para. Mali oglasi: besedila 1 dan, naročniki imajo 10 % popusta. Neplačani oglasi ne objavljamo.

Kvalificirano ali priučeno NATAKARICO zaposli takoj GOSTINSKO PODJETJE ZELENIČA TRŽIC. Plača dobra. Samsko stanovanje zagotovljeno 475

IZGUBLJENO

Od Gorenjskega tiska do Pekarne pri mostu sem izgubil originalno RISBO za železno mrežo (armaturo). Najditelja prosim, da jo proti nagradi odda na naslov: Spehar Ivan, Kranj, Grmiceva 2, Čirče 476

V nedeljo, 23. januarja, je bila izgubljena DENARNICA na cesti od Podlublja do Tržiča ali v avtobusu do Kranja. Poštenega najditelja prosim, da mi vrne dokumente na naslov: Kajzer Alojz, 477

Kranj, Trojarjeva 25, denar pa obdrži za nagrado 477

Od PM Kranj do pošte izgubljeno žensko ročno URO vrnite prosim proti nagradi, ker mi je drag spomin. Knapčič Ivanka, Predoslje 135, Kranj 478

ČESTITKE

BOGNARJEVI MAMI iz Utika pri Vodicah prirčno čestitajo za 90-letnico ter ji želijo zdravja, otroci z družinami, Tone iz Suhadol, sestri Ivana in Franciška z družinami ter Smrekarjeva teta 479

ZAHVALE

Ljubljanski banki — družnici Kranj se najlepše zahvaljujemo za pozornost in darilo 2500 din. ZVEZA SLEPIH, Osnovna organizacija Kranj 480

Ljubljanska banka

Razpisna komisija Tekstilne tovarne

SUKNO ZAPUŽE

razpisuje na podlagi določb akta o sistematizaciji delovnih mest vodilna delovna mesta:

1. Tehničnega vodjo

- Pogoji:** — dipl. tekstilni ing. s 3-letno prakso v volnarski stroki, od tega 1 leto na vodstvenem delovnem mestu;
— tekstilni ing. s 5-letno prakso v volnarski stroki od tega 4 leta na vodstvenem delovnem mestu;
— tekstilni tehnik z 10-letno prakso v volnarski stroki, od tega 8 let na vodstvenem delovnem mestu;

2. Vodjo prodaje

- Pogoji:** — višja ekonomsko-komercialna šola s 5-letno prakso na vodstvenem delovnem mestu;
— tehnik z 8-letno prakso na vodstvenem delovnem mestu, od tega 5 let v komerciali.

poleg tega razlašamo sledeča prosta delovna mesta:

1. Delovno mesto glavne kuharice za nedoločen čas
2. Delovno mesto apreterja oziroma barvarja
3. Delovna mesta delavk v proizvodnji

Prijave z opisom o dosedanjih zaposlitvah in dokazilih o strokovni izobrazbi kandidatov za vodilna delovna mesta sprejema splošno-kadrovska služba podjetja. Razpis velja 15 dni po objavi.

ZITOPROMET SENTA
Skladišče Kranj,
Tavčarjeva 31

obvešča cenjene stranke, da je do nadaljnjega skladišče odprto od 7. do 14. ure vsak dan.

SPLOŠNA BOLNICA
Jesenice
razlašja prosto delovno mesto

ADMINISTRATORKE
na otološkem oddelku v Kranju

Kandidati z dokončano administrativno ali ustrezno šolo naj se zglasijo v dopoldanskih urah na otološki oddelku v Kranju, Gosposvetska št. 10.

ZITOPROMET SENTA
Skladišče Kranj,
Tavčarjeva 31
sprejme takoj v stalno delovno razmerje

ADMINISTRATORKO
z ustrezno kvalifikacijo.

Ponudbe osebno v upravi skladišča.

PROJEKTIVNO
PODJETJE
K R A N J
CESTA JLA 6/1
(nebotičnik)

IZDELUJE
NACRTE ZA
STANOVANJSKE
HISE
IN VSE
VRSTE
OSTALIH
GRADENJ

Radevljica

2. februarja franc. barvni film NAPACEN STREL ob 18. uri, amer. barv. film LETALISCE ob 20. uri

3. februarja franc. barvni film NAPACEN STREL ob 20. uri

4. februarja amer.-angleški barv. film ROP IN PREVARA ob 20. uri

Jesenice RADIO

2. februarja franc. barvni film ZADNJI MOHIKANEK

Jesenice PLAVZ

2. februarja amer.-španski barv. CS film REVOLVERJI SEDMIM VELICASTNIH

3. februarja amer. barvni film BOJEVITA DEKLICA

4. februarja amer. barvni film BOJEVITA DEKLICA

Dovje Mojstrana

2. februarja amer. barvni film PEKLENSKI KOMANDOSTI

Kranjska gora

3. februarja franc. barvni film ZADNJI MOHIKANEK

Javornik DELAVSKI DOM

2. februarja amer. barvni film BOJEVITA DEKLICA

Skofja Loka Sora

2. februarja amer. barvni film VRNITEV BANDITA ob 18. in 20. uri

3. februarja amer. barvni film LJUBEZEN ISIDORE ob 20. uri

4. februarja amer. barvni film LJUBEZEN ISIDORE ob 18. in 20. uri

Zelenci OBZORJE

2. februarja amer. barvni film LJUBEZEN ISIDORE ob 20. uri

4. februarja jugosl. barvni film V GORI RASTE ZELENBOR ob 20. uri

Kranj CENTER

2. februarja angl. barvni film V AVTOBUSU ob 16. in 20. uri

3. februarja angl. barvni film V AVTOBUSU ob 16. in 20. uri

Kranj STORŽIC

2. februarja nemški barvni film HURA! SOLA GORI ob 16. in 20. uri

3. februarja nemški barvni film HURA! SOLA GORI ob 16. in 18. uri

Kamnik DOM

3. februarja amer. barvni CS film TARZANOV IZZIV ob 18. in 20. uri

Tržič

2. februarja amer. film VRNITEV V BATAAN ob 18. in 20. uri

nesreče

TOVORNJAK JE ZANESLO

Na Oldhamski cesti v Kranju je v petek, 28. januarja, opoldne na zasneženem cestišču zaneslo tovornjak, ki ga je vozil Rajko Jelovčan iz Gorenje Zetina v Poljanski dolini. Pri tem je tovornjak trčil v osebni avtomobil Draga Stefančiča iz Maribora, ki je pripeljal iz nasprotni smeri. V nesreči je bila sopotnica v osebni avtomobilu lažje ranjena, škode na vozilih pa je za 15.000 din.

TRČENJE V OVINKU

Na cesti prvega reda pri Potokih je v petek, 28. januarja, v ovinku zaneslo osebni avtomobil Vladimirja Tekavca iz Ljubljane v avtobus, ki ga je vozil Ferdo Boštinar iz Podnarta. Voznik Tekavec je bil pri trčenju ranjen in so ga odpeljali v jeseniško bolnišnico. Škode na vozilih je za 13.000 din.

NEZGODA PRI SREČANJU

V ponedeljek, 31. januarja, dopoldne je v Selcah na cesti drugega reda voznik osebnega avtomobila Jože Pogačar iz Kranja pred srečanjem s tovornjakom zapeljal skrajno desno na kup napluzenega snega. Zaradi tega je njegov avtomobil zaneslo bočno čez vozišče tik pred tovornjak. Voznik tovrnjaka Ernest Jelusič iz Sežane kljub zaviranju ni mogel ustaviti in je trčil v osebni avto. Škode na vozilih je za 13.000 din.

L. M.

s sodišča

Preiskava o uboju

Preiskovalni sodnik okrožnega sodišča v Kranju prav sedaj vodi preiskavo o uboju, ki se je pripetil 28. decembra lani v gostilni Klemenov hram v Rodinah pri Žirovnici. Dosedanja preiskava je odkrila, da se je dogodek pripetil brzkone takole:

Skupina gostov, med njimi je bil tudi 45-letni Janez Cerar iz Radovljice, je pozno zvečer sedela v omenjeni gostilni. Nekako ob pol enajsti uri zvečer je v gostilno stopil 37-letni delavec v Elanu Slavko Todorovič iz Most. Med Todorovičem in Cerarjem se je vnel prepir, padale so žaljivke. Cerar je Todoroviča

tudi udaril, da je padel. Na padeni se je nato pobral in odšel iz gostilne k bratu v Žirovnico. Tam je našel še nekega svojega sorodnika, pridružil pa so se jim še trije rojaki. Z avtomobilom so se odpeljali v gostilno v Rodinah. Preden je mogel kdo karkoli preprečiti, je Slavko Todorovič skočil k Cerarju in ga z nožem zabolal v hrbet. Todorovič je nato skupaj s spremljevalci zbežal iz gostilne, sedli so spet v avtomobil in se odpeljali. Skupina gostov iz gostilne je storilca zasledovala, saj so vedeli, da je iz Žirovnice. Srečali pa so le njegove spremljevalce in se z njimi na cesti hudo stegli.

Rejci perutnine!

Obveščamo vas, da boste lahko od 8. februarja dalje vsak torek in sredo od 6. do 12. ure v valilnici v Naklem dobili enodnevnne piščance leghorn ter rjave in črne pasme.

Lahko dobite tudi same jarčke za katere jamčimo 95 % zanesljivost spola. Sprejemamo tudi pismena prednaročila na naslov: Valilnica Naklo ali pa na telefon 72-526.

Iz dela športnega društva Triglav

FINANCIRANJE V LETU 1972

Za sedaj še ni znano, koliko denarja bodo dobili Triglavski klubi v letošnjem letu. Občinski proračun še ni sprejet in tako še tudi ni znana dotacija, ki jo dobe vsako leto športniki.

Na zadnji seji je IO že razpravljalo o ključu, po katerem bodo delili dodeljeni denar. Najverjetneje bo za letošnje še ostal ključ, kot je veljal v lanskem letu. Osnovni kriteriji so: število članov, trenerji, tekmovanja, oprema, organizacija izvenligaških tekmovanj, treningi, objekti in skrb za naraščaj.

Razprava na seji IO je pokazala, da ti kriteriji niso ravno najboljši, ker je odločilno število tekmovalcev, ki jih klub prijavi, ne upoštevajo pa se uspehi oziroma delo kluba. Tako je mogoče — in to se je dogajalo tudi v praksi — da dobita kvalitetno dva povsem neenaka kluba praktično enaki dotaciji, če le imata prijavljeno isto število tekmovalcev — članov.

POKROVITELJSTVO

IO ŠD Triglav se zavzema, da bi posamezne delovne organizacije prevzele pokroviteljstva nad posameznimi klubi. Tak primer imamo že v pokroviteljstvu kranjske Iskre nad plavalno sekcijo plavalnega kluba, za podobno sodelovanje pa tečejo že tudi razgovori med ostalimi klubi in kolektivi.

Razen pokroviteljstva bo poskušal dobiti IO ŠD Triglav od delovnih organizacij še dodatna sredstva za financiranje telesne kulture. Pri tem bo poskušal dobiti podpore, medtem, ko bodo klubi sami poskušali dobiti denar za posamezne propagandne akcije.

NAGRADA OBČINE KRANJ

IO ŠD Triglav bo predlagal, da bi dobil kegljaški klub letošnjo nagrado občine Kranj. Imenovali so že posebno komisijo, ki bo pripravila pismeno obrazložitev predloga.

Brez dvoma obrazložitev ni težka. KK Triglav je prvi klub v zgodovini mesta, ki mu je uspelo osvojiti drugo mesto v Evropi (na lanskem tekmovanju evropskih prva-

kov), razen tega pa predlaga že vrsto let enega iz najkvalitetnejših in tudi masovnejših športnih taborov tako v občini kot v državi.

Ljubljanska banka

POROČILO

o žrebanju blagovno denarne lotrije

ODBORA ZA POSTAVITEV SOLE — SPOMENIKA NOB V CERKNEM

Cerkno, 27. januarja 1972

Srečke s končnicami	so zadele din
1641	300.—
88091	Avto Ami 6
62	50.—
413	100.—
92293	šivalni stroj
4054	250.—
0954	400.—
31954	hladilnik
005	100.—
56955	pralni stroj
03415	avto Renault 4
38816	hladilnik
45536	avto Austin 1300
9987	200.—
3847	300.—
08087	televizor
118	100.—
178	100.—
7458	200.—
7368	250.—
5418	400.—
62008	šivalni stroj
75048	televizor
9309	200.—
1719	500.—
22009	pralni stroj

Dobitke izplačuje Odbor za postavitve sole — spomenika NOB Cerkno, v Ljubljani, Komenskega 7, na podlagi uradnega poročila o izidu žrebanja.

Dobitniki izven Ljubljane lahko pošljejo izžrebane srečke v izplačilo v priporočenem pismu na naslov: Odbor za postavitve sole — spomenika NOB Cerkno, Ljubljana, Komenskega 7.

Izplačilo dobitkov zapade v 60 dneh od dneva objave.

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 52. letu starosti nepričakovano zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

Franc Kunstelj

Pogreb dragega pokojnika bo v četrtek, 3. februarja ob 15. uri izpred hiše žalosti Zg. Senica 29 na pokopališče v Reteče.

Žalujoči: žena Albina, hčerki Francka z družino in Silva ter drugo sorodstvo

Zg. Senica, 1. februarja 1972

Naš komentar

V državni
reprezen-
tanciZ. Malavašič
in Švarc

Karel Švarc

V Šibeniku se je končalo I. uradno zimsko mladinsko državno prvenstvo v vaterpolu. Med trinajstimi ekipami — deset prvoligaških mladinskih ekip — Mornar, Jadran, POŠK (vsi Split), Primorje (Reka), Primorac (Kotor), Jug (Dubrovnik), Partizan in Crvena zvezda (oba Beograd), Mladost (Zagreb) — ter drugoligaški Medveščak (Zagreb), Spartak (Subotica), Mladost (Bijela pri Kotorju) je nastopila tudi mlada vrsta kranjskega Triglava. Kot je znano so Kranjčani z odlično igro osvojili enega največjih uspehov v zgodovini kranjskega in slovenskega vaterpola.

Ze pred začetkom letošnjega tekmovanja sta bila favorita za najvišji naslov trikratni državni prvaki Mornar ter Medveščak. Po prikazanih igrah po prvem kolu pa so se v krog vključili še Triglavani in kotorski Primorac. Triglav je že v prvem kolu naletel na poznejšega zmagovalca Mornarja. Kljub vodstvu po dveh tretjinah z 2:1 so Kranjčani tekmo nesrečno izgubili. Pripomniti pa je še treba, da je bil zaradi trikratne izključitve na tej tekmi do konca izključen še Vukanac, in to je tudi vzrok za poraz. Po prvem porazu pa do zaključka tekmovanja Kranjčani niso več poznali poraza, saj so po petih zmagah v predtekmovanju dodali še šesto v finalni borbi za tretje mesto proti zagrebškemu Medveščaku.

To pa še ni vse. Odlična igra Triglava je prisilila zveznega kapetana za mladince Mira Čirkovića (Kotor), da je v reprezentanco za bližnji prijeteljski dvoboj proti Italiji vzel tudi dva Kranjčana Zmaga Malavašiča in Karla Švarca. Strokovni svet vaterpolske zveze Jugoslavije pa je na svojem sestanku v Šibeniku določil za najvažnejši letošnji mladinski turnir šestih držav v začetku aprila v Španiji za zveznega trenerja mladincev Kranjčana Petra Didica. Na te priprave, ki bodo spet v Solarisu, se bosta ostalim reprezentantom spet priključila oba Kranjčana.

Sojenje na tem turnirju, kakor nam je povedal Didic, je bilo presenetljivo dobro. To pa zato, ker so letošnje prvo uradno zimsko prvenstvo gledali tudi najvišji vaterpolski funkcionarji, med njimi sam predsednik VZSJ dr. inž. Milan Muškatirović, ki je bil eden najboljših vratarjev vaterpola na svetu. Tu pa so Kranjčani doživeli še en uspeh, saj je bil Marjan Pičulin izbran za najboljšega sodnika, saj sta mu svoje priznanje dala tudi oba favorita v finalu Mornar in Primorac, ki sta na željo njihovih predstavnikov določila, da to tekmo sodi le on.

D. Humer

Železniki, Poljane, Stari vrh:

Pionirji za naslove državnih prvakov

Jutri se bo v Železnikih, v Poljanah in na Starem vrhu začelo prvo pionirsko državno prvenstvo v alpskih in klasičnih disciplinah. Pokrovitelj prireditvev z zelo številno udeležbo je predzadnja skupščina občine Škofja Loka Zdravko Krvina. Organizatorji so nam sporočili, da bodo — sodeč po prijavah — lo izpolnili norme za nastop v tem pomembnem, doslej najširšem merjenju moči mladih smučarjev.

Svečana otvoritev bo jutri, 3. februarja ob 18. uri. Alpinisti pred zgradbo občinske skupščine v Škofji Loki, tekačema (Železniki) namenjen treningu: terene bodo udeleženci začeli preizkušati ob 10. uri dopoldne. In uradni del tekmovanja? Prvi naj bi šli na progo slalomisti (sobota, 5. februarja ob 9.30 in ob 12. uri), za katere so sredi pobočij Starega vrha uredili dve različni progi, medtem ko bodo tekači v Železnikih in skakalci v Poljanah startali ob desetih. Da bi nastopajočim dogodek ostal v

Kranjski smučarski delavci so bili to pot že tretjič zapored organizatorji spominskega tekmovanja Tomaža Beštra v smučarskih tekih. V obeh tekmovalnih dneh se je v Nemiljah potegovalo za najboljše mesta in za kategorizacijo nad 130 tekmovalcev iz 18 slovenskih smučarskih kolektivov. — Zaradi novega snega so imeli organizatorji težave pri pripravljanju prog, ki pa so jih s pomočjo domačinov spet usposobili za letošnje preizkušnje.

Ze v sobotni tekmi, ko so se pomerili mlajši in starejši pionirji ter mlajše in starejše pionirke, smo videli, da se nam po vsej verjetnosti ni treba bati za naraščaj, saj je nastopilo kar nad 70 tekmovalcev.

REZULTATI — mlajši pionirji — 2 km: 1. Škrbec 10:15,8, 4. Eržen (Alples), 7. Urh (Alples), 10. M. Mohorič, 12. Jelenc, 16. Fister (vsi Triglav) itd.; starejši pionirji — 3 km: 1. Kranjc (Lovrenc) 13:33,4, 2. Demšar 14:32,0, 3. Eržen (oba Alples) 14:33,5, 8. Kordež, 10. Smid, 12. Pintar (vsi Triglav) itd.; mlajše pionirke — 1,5 km: 1. Bernik (Olimpija) 6:10,5, 5. Bešter (Triglav) itd.; starejše pionirke — 2 km: 1. Kolander (Lovrenc) 11:21,4, 3. Fister (Triglav) 12:32,8.

Na nedeljski dirki pa je bil najzanimivejši obračun v teku članov na 15 km. Tu so se za najboljša mesta udelili jugoslovanski reprezentantje Dretnik, Dornik, Simnic, Kerštajn ter Kranjc Jelenc, Lotrič in Mohorič. Prvo mesto si je tokrat zaradi izredno dobro namazanih smučarjev prislužil Ravenčan Dretnik, ostali favoriti pa so si za tako težak sneg »zamazali«. Pri članicah pa je bila udeležba spet slaba. Od petih prijavljenih tekmovalk sta se na štartu pojavili le dve. Tokrat je članica Partizana Lovrenc Pavličeva odpravila favorizirano Triglavanko Mileno Kordež.

REZULTATI — mlajši mladinci — 5 km: 1. Kovačič (Fužinar) 28:40,2, 3. Kavčič (Triglav) 30:25,9, 4. Nastran (Alples), 6. Janežič (Kamnik), 7. Božo Kordež (Kropa), 9. Zupan, 10. Jože Lotrič (oba Triglav) itd.; starejši mladinci — 7 km: 1. Tajnikar (Jesenice) 29:30,9, 5. Šolar (Triglav), 6. Fajfar (Alples), 8. M. Kordež (Kropa), 9. Pretnar (Gorje); mlajši člani — 10 km: 1. Ogrin (Fužinar) 29:57,9, 2. F. Mohorič (Triglav) 30:55,1, 3. Kemperle (Alples) 32:10,6,

ci — 7 km: 1. Tajnikar (Jesenice) 29:30,9, 5. Šolar (Triglav), 6. Fajfar (Alples), 8. M. Kordež (Kropa), 9. Pretnar (Gorje); mlajši člani — 10 km: 1. Ogrin (Fužinar) 29:57,9, 2. F. Mohorič (Triglav) 30:55,1, 3. Kemperle (Alples) 32:10,6,

4. Bugar (Radovljica), 5. Fajfar (Alples) 7. Nikšič (Triglav), 9. Kozinc (Radovljica); člani — 15 km: 1. Dretnik (Fužinar) 55:11,0, 2. Dornik 55:14,1, 3. Simnic (oba Gorje) 56:04,4, 4. Kerštajn (Jesenice), 5. Jelenc (Triglav) itd.; mlajše mladinke — 3 km: 1. Fister (Triglav) 18:28,1, starejše mladinke — 5 km: 1. Bizant (Olimpija) 34:07,7, 2. Bešter 34:26,4, 3. Lotrič (oba Triglav) 35:48,1, 4. Šolar (Alples); članice — 7 km: 1. Pavlič (Lovrenc) 36:14,3, 2. Kordež (Triglav) 37:00,6. D. Humer

Jutri
otvori-
tev

SAPPORO'72

V četrtek od 3. uri zjutraj po našem času bo v Sapporu svečana otvoritev XI. zimskih olimpijskih iger. Zimski športniki vsega sveta so zdaj že vsi zbrani v olimpijski vasi in od 3. do 13. februarja bodo tekli boji vsak dan za olimpijska odličja. Devetih doslej bodo tudi naši zimski športniki nastopili v olimpijski areni in hkrati prvič na drugi celini. Na obeh olimpijadah v Ameriki namreč niso sodelovali Jugoslovani. Naša olimpijska odprava je v Sapporu prispela brez Ludvika Zajca, ki je zbolel za zlatenico in ostal v Moskvi. Medtem pa je tudi že znano, da mednarodni olimpijski komite ne bo dovolil nastopiti Avstrijcu Karlu Schranzu, ki je profesionalen alpski smučar. Odkrito je namreč priznal, da je dobil denar za svoje nastope.

Ze prvi dan ob 11. uri bo naša hokejska reprezentanca igrala kvalifikacijsko tekmo s Švedsko. Od smučarjev pa bo prvi nastopil kombinatorec Janez Gorjanc, in sicer v petek, 4. februarja, v skokih, že naslednji dan pa bo v družbi 33 tekmovalcev nastopil še v teku za kombinacijo. Skakalci bodo imeli prvi nastop v nedeljo, 6. februarja, in sicer na srednji skakalnici, kjer bodo nastopili vsi štirje skakalci. Marko Kavčič pa se bo prvič pognal v boj s svetovno elitno v ponedeljek, 7. februarja in sicer v smuku. J. J.

Smučarski skoki

Za prvaka osnovnih šol v Kranju

V četrtek, 3. februarja, bo smučarski klub Triglav organiziral osnovnošolsko prvenstvo kranjske občine v smučarskih skokih na 20-metrski skakalnici v Nakleni nad bištrskim klancem. Tekmovali bodo v treh skupinah za posameznično in ekipno prvenstvo. Prireditve se bo začela ob 15.30. Organizator bo sprejemal prijave še pol ure pred pričetkom tekme. Glede na to, da so začetni tečaji za mlade skakalce v kranjski občini lepo uspešni, pričakuje organizator številno udeležbo. J. J.

Veleslalom s Šmarjetne gore

Športno društvo Sava iz Stražišča bo priredilo v nedeljo, 6. februarja, ob 10. uri prvi veleslalom s Šmarjetne gore s ciljem v Torkliji. Prijave bo sprejemal organizator v soboto, 5. februarja, do

18. ure v gostišču Benedik v Stražišču. Ob tem času bo namreč tudi žrebanje. Tekmovali bodo člani, članice, mladinci in mladinke v treh starostnih skupinah, enako kot v tekmovanju v smuku s Šmarjetne gore.

V petek občni zbor
nogometnega kluba Triglav

V sejni dvorani zavarovalnice Sava v Kranju bo v petek, 4. februarja, ob 16.30 redni letni občni zbor nogo-

metnega kluba Triglav, kjer bodo pregledali delo kluba v letu 1971 in sprejeli program za novo sezono.

1+3

Gorenjska kreditna banka je s priključitvijo k Ljubljanski banki postala njena stota poslovna enota. Pod naslovom Ljubljanska banka nadaljuje tradicijo Gorenjske kreditne banke pa so v petek v kinu Center v Kranju pripravili koncert za varčevalce z Gorenjske, na katerega so povabili tudi predstavnike slepih, invalidov, pripadnike JLA in druge. Na koncertu so nastopili New swing quartet, Unioni in pevca Andreja Zupančič ter Oto Pestner. Tri varčevalce smo po končani prireditvi poprašali, kako so bili zadovoljni s koncertom in koliko časa že varčujejo.

JANEZ ŠILAR, upokojenec iz Kranja:

»Koncert mi je bil zelo všeč in prav vesel sem, da sem se ga lahko udeležil. Predlagam, da bi Ljubljanska banka v prihodnje pripravila še več takšnih prireditev za varčevalce. Varčujem že 2 leti. Prepričan sem se, da le tako lahko nekaj prihraniš. Če imaš denar doma in če imaš še tako trden namen, največkrat težko kaj prihraniš. Zato, če bom le mogel, bom tudi v prihodnje varčeval.«

MARIJA RAVNIHAR, delavka iz Skofje Loke:

»Presenečena sem in zelo zadovoljna z današnjo prireditvijo. Škoda, da že

doslej niso včasih pripravili takšnih in podobnih koncertov. Zaposlena sem v Seširju, kjer od lanskega julija v podjetju dajemo denar na hranilno knjižico. Sicer sem že prej varčevala več kot deset let, vendar opažam, da s tovrstnim varčevanjem lahko še več prihranim. Zato predlagam, da bi se tudi v drugih podjetjih na Gorenjskem odločili za takšno varčevanje.«

IVAN METELJKO, zaposlen v Sukno Zapuže, doma iz Kranja:

»Kako sem zadovoljen s koncertom? Zelo in želim si še več takšnih prireditev. Po moje so takšne koncerte prav lepa spodbuda k varčevanju. Varčujem že več kot deset let pri Gorenjski kreditni banki. Tako sem s pomočjo banke privarčeval stanovanje. Odkar pa so v našem podjetju uvedli varčevanje na hranilno knjižico, mislim, da je varčevanje še bolj organizirano. Zato bom še naprej varčeval pri Ljubljanski banki.«

A. Zalar

Trmoglavost se ne izplača

Vihar v kozarcu vode ali kako je deset (starih) tisočakov razburkalo Podbrezje

Vas Podbrezje nad Kranjem je na nogah. »Predsednika krajevne skupnosti so nam prebunkali! Zaradi desetih tisočakov. Sramota!« govorijo ljudje. Pa ne gre za nobeno sramoto. Prej bi lahko rekli, da je posredi človeška nerazsodnost in upornost, ki v spopadu s predpisi, z zakoni in njihovimi izvajalci nujno pripelje do konflikta. In če vemo, da so vihar sprožili dinarji, ki bi zanje v malce boljšem hotelu ne dobili niti poštenega kosila, postane zadeva naravnost smešna.

Začelo se je s stotakom, ki naj bi ga Veronika Cernilec, žena Staneta Cernilca, kmetovalca in predsednika krajevne skupnosti Podbrezje, plačala carini. Pred leti so namreč obmejni organi pri njej našli 15 ameriških dolarjev. Lastnica ni vedela, da je brez ustreznega potrdila državljanom SFRJ prepovedano odnašati v inozemstvo kakršnekoli tuje valute. Napravila je devizni prekršek, dolarje so ji odvzeli, devizni inšpektorat pa je 30. decembra 1970 določil kazneni višini 100 N din. Nič posebnega. Toda...

Toda Veronika in Stane Cernilec o carini nimata najlepšega mnenja. Upravičeno jo obtožujeta malomarnosti. Cernilec je namreč njega dni iz Avstrije uvozil mešalec betona ter čez čas ugotovil, da so mu zaračunali znatno preveč takse. Vendar razlike ni mogel izterjati, saj pritožni rok velja samo tri mesece. Zakonca sta mirno prenesla izgubo. Zgodil se pač, je Stane tolažil sebe in ženo. Žal pa opisani pripetljaj ni ostal osamljen. Podbrežana so varubi obmejnih prehodov oškodovali tudi drugi, ko je onkraj Karavank kupoval kultivator. Površni cenilec spet ni izbral pravičnega obrazca in poldrugo leto (!) zatem je ogorčeni poljedelec prejel obvestilo, da so kontrolorji ugotovili napako ter da bo treba doplačati kar za jeten kupček denarja. Ker je tokrat krajši konec povlekla država, pritožni rok seveda še ni potekel. Cernilčeva se protestirala, a ko so jima na

zvit način odvzeli potni list, je Stane pač segel v žep in izgubil razliko. Razumljivo torej, da sta ob tretjem zapletu, ob 15 dolarjih in desetih »jurčkih« kazni, rekla »Ne!«.

Ampak paragrafi ne poznajo obzira. Deset starih tisočakov je enako štirim dnevom zapora. Veronika bi morala pod ključ. »Rešil« jo je komaj mesec dni star dojenček, Cernilčev drugi sin; pri nas mladih mamic ne zapiramo.

Minilo je leto in obtoženko so znova pozvali v Radovljico. Sedla je v fička, naložila vanj svoj naraščaj ter odbrzela neljubim zapletom naproti. Uprava jetnišnice je kakopak ni hotela sprejeti, kajti otroški vrtec in kaznilnica sta precej različni ustanovi.

Dotlej strpni prsti pravice so se spričo obtoženke trmoglavosti jeli stiskati v pest. 13. januarja 1972 je sodnik za prekrške milici poslal nalog, naj žensko s silo spravijo v zapor. Trikrat so jo postavili stopili do Cernilčevih. Prvič je bila Veronika odsotna, zato so odšli praznih rok. Naslednjic jo najdejo doma, toda zaradi nespretnih pretveze, ki jim je pomagala odpreti vrata v hišo (gospodarju so izjavili, da iščejo ukradene smuč, na las podobne onim v predsobi), samo razburkajo duhove. Kljub opravičilu gospodinje

znova ne uspejo odpeljati. Tretjič komandir postaje v Kranju pošlje v akcijo »marico«. Uniformirana trojka skuša družino vnovič prepričati, naj vendarle plača spor, ki res ni vreden besedi. Toda zaman. Jezni kmet trdi, da ga soprognil prekrški čisto nič ne briga. Ko pa bi le-to nazadnje moral odvesti ji pomoli ključ fička.

»Bržkone sta kanila ponoviti trik z otroki,« so prejšnji četrtek zvečer miličniki političnemu aktivu Podbrezja pojasnjevali sporne dogodke. »Uporabili smo silo.«

Poleg Veronike se je v »marici« tako znašel tudi besni Stane. Varnostnim organom očita surovost. »Tepili so me kot bi zagrešil kdove kaj. Vpričo matere in sina so tolkli po meni. Se ko sem ležal na podu, ni nehalo padati.«

Do tu sta si obe verziji podobni. Ampak Cernilec trdi, da jih je še znatno več dobl med vožnjo v Kranj in potem, v posebni sobi postaje. Udarce so menda spremljali žaljivi izrazi in zasmehovanje. Komandir njegove navvedbe odločno zanika.

No, kakorkoli že, spor je sedaj rešen. Veronika in Stane sta nazadnje le odprla denarnico in poravnala račun. Ampak mar je bilo treba čakati, dokler zaplet niso dosegli vrelišča? Mar je bilo treba dvigniti pokonci vso vas, ki bo v kratkem volila novega predsednika KS (Cernilec je namreč odstopil)? Sodimo, da ne. Podbreška afera pa znova dokazuje, kako presneto škodljivi lastnosti sta trmoglavost in odsotnost trezne presoje.

I. Guzelj

Ljubljanska banka

Na petkovi prireditvi za varčevalce v kinu Center v Kranju je med drugim nastopil tudi New swing quartet — Foto: F. Perdan